~~**Leeswijzer modelbepalingen**~~
~~- […] of [**datum**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid. [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, tweede lid, onder b.~~
~~- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 9, eerste lid.~~
~~- Eventuele nadere toelichting bij te maken keuzes is opgenomen in de artikelsgewijze toelichting.~~

~~Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.~~

~~**Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Erfgoedverordening [naam gemeente en eventueel jaartal] (Erfgoedverordening [naam gemeente en eventueel jaartal])**~~

De raad van de gemeente ~~[**naam gemeente**];~~Voorschoten;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van ~~[**datum en nummer**];~~14 februari 2023,

gelet op ~~artikel3~~:
Artikel 3.16 1e lid van de Erfgoedwet ~~en artikel 38 van de Monumentenwet 1988;~~

gezien het advies van de ~~[**naam commissie**];~~Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed 23 januari 2023

besluit:
1 De erfgoedverordening Voorschoten 2023 vast te stellen ~~de volgende verordening:~~.

~~**Erfgoedverordening [naam gemeente en eventueel jaartal]**~~

~~**§ 1. Algemeen**~~

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. ~~Definities~~ Begripsbepalingen

In deze verordening ~~en de daarop berustende voorschriften~~ wordt~~, tenzij anders is bepaald,~~ verstaan onder:

~~- gemeentelijk beschermd cultuurgoed: cultuurgoed~~

a. Archeologische begeleiding:
In de gangbare praktijk van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) moet bij veldwerkzaamheden bij archeologisch landbodemonderzoek worden gekozen voor een inventariserend veldonderzoek (IVO) of voor een opgraving. In uitzonderlijke gevallen kan een archeologische begeleiding worden uitgevoerd. Dit dient dan niet ter vervanging van een IVO of Opgraving, maar is daarvan een bijzondere variant.
Bij een archeologische begeleiding geldt als uitgangspunt dat het protocol 4003 IVO-P, resp. 4004 Opgraven gevolgd wordt.

b. *Archeologisch terrein:*

Terrein dat deel uitmaakt van het cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige archeologische overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen.

c. *Archeologisch verwachtingsgebied:*

Gebied, aangegeven op de gemeentelijk archeologische waarden- en verwachtingenkaart waarvan specifiek kan worden verwacht dat er archeologische vondsten of sporen aanwezig zijn.

d. *Archeologische waarden:*

Waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die in de ondergrond zitten en die een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling.

e. *Archeologische waardestelling:*

Beoordeling van de fysieke kwaliteit, de inhoudelijke kwaliteit en de belevingswaarde van een archeologische vindplaats op basis van onderzoek waarbij gebruik wordt gemaakt van de KNA-leidraad bijlage IV 'het waarderen van vindplaatsen'.

f. *Bevoegd gezag:*

Bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1 van de ~~Erfgoedwet dat als zodanig is aangewezen op grond van artikel 3, eerste lid;~~Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

~~- gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht: stads- of dorpsgezicht als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet dat als zodanig is aangewezen op grond van artikel 18;~~

~~- gemeentelijk beschermde verzameling: verzameling als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet die als zodanig is aangewezen op grond van artikel 3, tweede lid;~~

~~- gemeentelijk~~

g. *College:*

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten

h. *Adviescommissie Omgevingskwaliteit Voorschoten:*

De op basis van artikel 17.9 Omgevingswet door de raad ingestelde commissie met als taak het college van burgemeester en wethouders op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de toepassing van de Erfgoedwet, Omgevingswet, deze verordening en het gemeentelijk cultureel erfgoed- en archeologiebeleid.

i. *Cultureel erfgoed:*

Uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden.

j. *Cultuurhistorische waardenkaart:*

Topografische kaart van het gemeentelijke grondgebied of gelijkwaardig beleidsinstrument waarop zijn aangegeven en/of opgenomen de beschermde (archeologische) rijks- en

gemeentelijke monumenten, de beschermde stads- en dorpsgezichten, andere boven- en ondergrondse cultuurhistorische waardevolle objecten, waaronder de beeldbepalende objecten, en (weg-, water- en groen)structuren, zoals beeldbepalende zaken, gebieden met archeologische waarde en verwachting en cultuurhistorisch waardevolle stedenbouwkundige landschappelijk elementen en structuren, met de daarbij behorende gegevensbestanden.

k. *Gemeentelijk kerkelijk monument:*
Monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging.

l. *Gemeentelijk monument* ~~of archeologisch.~~*:*
Onroerende zaak of terrein, met cultuurhistorische waarden, boven- en/of ondergronds, die overeenkomstig de bepalingen van deze verordening, als beschermd gemeentelijk monument is aangewezen en als bedoeld in artikel 1.1 van de ~~Erfgoedwet~~erfgoedwet dat is ingeschreven in het gemeentelijk erfgoedregister~~;~~.
~~- minister: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;~~
~~- omgevingsvergunning:~~

m. *Gemeentelijk erfgoedregister:*
Lijst waarop zijn geregistreerd de overeenkomstig deze verordening en de Erfgoedwet als beschermde monument aangewezen zaken of terreinen.

n. *Kwaliteitsnorm Nederlandse archeologie (KNA):*
Wie archeologisch onderzoek verricht moet voldoen aan de daarvoor opgestelde kwaliteitscriteria – of 'dient zich te houden aan de normen zoals die in de archeologische beroepsgroep gelden'. Deze criteria zijn vastgelegd in de protocollen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). De KNA-protocollen bevatten de minimale inhoudelijke en ambachtelijke eisen die worden gesteld aan archeologische werkzaamheden van inventariserend onderzoek tot aan depotbeheer (het bewaren van archeologisch vondstmateriaal).

o. *Monument:*
Onroerende zaak of terrein die deel uitmaakt van cultureel erfgoed.

p. *Onderzoek:*
1. cultuurhistorische rapportage als bedoeld in artikel 22.292 van de Bruidsschat en
2. een door een externe partij of door de gemeente Voorschoten uitgevoerd onderzoek resulterend in een schriftelijke rapportage naar:
   - de architectonische, bouwhistorische, interieurhistorische, kleurhistorische, tuinhistorische, wetenschappelijke en/of cultuurhistorische ontwikkeling en waarde van een (rijks)beschermd monument of een gemeentelijk monument.
   - de esthetische kwaliteiten, de ruimtelijke (bouw)historische en kleurhistorische kenmerken evenals de wetenschappelijke en cultuurhistorische ontwikkeling en waarde van een (gemeentelijk) beschermd stads- of dorpsgezicht.

3. werkzaamheden met betrekking tot het bodemarchief die ten behoeve van de archeologische monumentenzorg door daartoe gecertificeerde instanties, overeenkomstig de Erfgoedwet art. 5 worden uitgevoerd volgens de eisen zoals gesteld door het college en de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

q. *Opgraving:*

Handelingen als bedoeld in artikel 1 en paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet, te weten: het opsporen, onderzoeken of verwerven van cultureel erfgoed of onderdelen daarvan.

r. *Plan van aanpak:*

Het PvA is een gedetailleerd werkplan van de te volgen werkwijze bij de uitvoering van een (archeologisch)project.
Doorgaans is het een praktische vertaling van het PvE (indien aanwezig) en wordt in het veld gebruikt als handleiding voor het onderzoek. Het bevat in elk geval de concrete planning van het veldwerk en een beschrijving van de wijze waarop het onderzoek wordt uitgevoerd.

s. *Programma van eisen:*

Een Programma van Eisen (PvE) is een inhoudelijk document waarin het doel, de vraagstelling en de uitvoeringswijze van een archeologisch veldonderzoek en specialistisch onderzoek verwoord staan. Ook staan hierin de randvoorwaarden bij het onderzoek, bijvoorbeeld wat betreft de omgang met het vondstmateriaal. In een PvE zijn voor elk onderdeel eisen geformuleerd waaraan onderzoek en uitvoering ten minste moeten voldoen. Het doel van een PvE is het borgen van de inhoudelijke kwaliteit van archeologisch onderzoek en het kan beschouwd worden als basisdocument voor archeologisch onderzoek. Een PvE speelt op die manier een belangrijke rol in het archeologische werkproces en bij de cyclus van de monumentenzorg om te komen tot hoogwaardige archeologische kennisvorming. Het PvE wordt door het college vastgesteld overeenkomstig de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

t. *Redengevende omschrijving:*

Een omschrijving, bedoeld voor monumenten die bestaat uit algemene gegevens, een omschrijving van de bestaande toestand en een waardestelling.

u. *Rijksmonument:*

Monument of archeologisch monument dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister als bedoeld in artikel 3.3 van de Erfgoedwet.

v. *Selectiebesluit:*

Een gemotiveerd besluit van de bevoegde overheid op basis van een archeologisch rapport tot het weigering van de vergunning of een vergunning met voorschriften ter bescherming van archeologische waarden. De derde mogelijkheid is: er is voldoende onderzoek uitgevoerd, derhalve vrijgave van het terrein en vergunning zonder archeologische voorschriften.

w. Omgevingsvergunning:

vergunning als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet voor een activiteit met betrekking tot een gemeentelijk monument of een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

x. ~~Artikel 2.~~ *Beeldbepalende zaak:*

Een beeldbepalende (of karakteristieke) zaak is een zaak, geen monument zijnde, waarvan de hoofdvorm van algemeen belang is:

- als kenmerkende uitdrukking van een bepaalde bouwwijze, architectuur, verkaveling of typologie;
- als kenmerkend overblijfsel van de historische ontwikkeling van Voorschoten;
- en als zodanig is aangewezen in het bestemmingsplan.

y. Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht:

Onroerende zaken en of terreinen, van algemeen belang vanwege hun schoonheid, onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang, wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde.

Artikel 2 Het gebruik van het monument

Bij de toepassing van deze verordening wordt rekening gehouden met het gebruik van het monument, respectievelijk met onroerende zaken gelegen in een gemeentelijk stads- of dorpsgezicht en respectievelijk met terreinen gelegen in een archeologisch verwachtingsgebied.

HOOFDSTUK 2 AANWIJZING GEMEENTELIJK MONUMENTEN

Artikel 3 De aanwijzing tot gemeentelijk monument

1 Het college kan, al dan niet op aanvraag van een belanghebbende, een zaak of (archeologisch) terrein, van algemeen belang wegens zijn esthetische waarde, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde, aanwijzen als gemeentelijk monument.

2 Voordat het college over de aanwijzing van een bovengronds monument een besluit neemt, vraagt het advies aan de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten, zoals bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet en Verordening op de instelling van de Advies commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten. In spoedeisende gevallen kan van het vragen van advies worden afgezien.

3 Voordat het college over de aanwijzing van een terrein tot archeologisch monument een besluit neemt, wordt advies gevraagd aan de adviseur archeologie van de gemeente.

4 Voordat het college een monument met een religieuze bestemming, dat uitsluitend of in overwegend deel wordt gebruikt voor de uitoefening van de eredienst, als gemeentelijk monument aanwijst, voert hij overleg met de eigenaar.

5 Het college kan bij de aanwijzing van een onroerende zaak of terrein als gemeentelijk monument bepalen dat onderzoek wordt verricht.

6 Dit artikel is niet van toepassing op:

a. rijksmonumenten, en

b. monumenten en archeologische monumenten die zijn aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet.

Artikel 4 Voorbescherming

Met ingang van de datum van verzending van de schriftelijke kennisgeving over het voornemen tot aanwijzing als gemeentelijk monument aan degenen die als zakelijk gerechtigden in de kadastrale legger bekend staan tot het moment dat de aanwijzing en registratie als bedoeld in artikel 6 en 7 1e lid plaatsvindt, dan wel dat onherroepelijk vaststaat dat het monument niet wordt geregistreerd, zijn de artikelen 9 tot en met 13 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5 Termijn advies en aanwijzingsbesluit

1 De Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten adviseert schriftelijk aan het college binnen acht weken na de datum van ontvangst van het verzoek tot advisering van het college.

2 Het college beslist omtrent de aanwijzing tot gemeentelijk monument binnen 12 weken na de datum van ontvangst van het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten, maar in ieder geval binnen 20 weken na de adviesaanvraag.

Artikel 6 Mededeling aanwijzingsbesluit

De aanwijzing als bedoeld in artikel 3, lid 1, wordt medegedeeld aan degenen die als zakelijk gerechtigden in de kadastrale legger bekend staan, de ingeschreven hypothecaire schuldeiser en, indien om de aanwijzing is verzocht, aan de verzoeker.

Artikel 7 Registratie in het gemeentelijk erfgoedregister

1. Burgemeester en wethouders houden een door eenieder te raadplegen gemeentelijk erfgoedregister bij van krachtens deze verordening aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed inclusief de locaties waaraan krachtens artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet in het omgevingsplan de functie cultureel erfgoed is toebedeeld.

2. Het gemeentelijk erfgoedregister bevat:

a. gegevens over de inschrijving en ter identificatie van het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed;

b. gegevens over door burgemeester en wethouders van de minister ontvangen afschriften van de inschrijving van een rijksmonument in het rijksmonumentenregister als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet en instructies als bedoeld in artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet betreffende een locatie met de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht;

c. gegevens over door burgemeester en wethouders van gedeputeerde staten ontvangen instructies als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, van de Omgevingswet betreffende een locatie met de functie-aanduiding provinciaal monument, provinciaal archeologisch monument of provinciaal beschermd stads- en dorpsgezicht.

~~§ 2. Aanwijzing gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling~~

Artikel ~~3. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling~~

~~1. Burgemeester~~8 Wijzigen en ~~wethouders kunnen besluiten een cultuurgoed dat van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of uitzonderlijke schoonheid is en dat als onvervangbaar en onmisbaar behoort te worden behouden voor het gemeentelijk cultuurbezit en dat in eigendom is~~intrekken van de ~~gemeente of dat aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd aan te wijzen als gemeentelijk beschermd cultuurgoed.~~

~~2. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten een verzameling van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis, die als geheel of door een of meer van de cultuurgoederen die een wezenlijk onderdeel van de verzameling zijn, als onvervangbaar en onmisbaar behoort te worden behouden voor het gemeentelijk cultuurbezit en die in eigendom van de gemeente is of die aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd aan te wijzen als gemeentelijk beschermde verzameling.~~

~~3. Voor de~~ **aanwijzing** ~~van een cultuurgoed dat of een verzameling die aan de zorg van de gemeente is toevertrouwd is toestemming van de eigenaar vereist.~~

~~4. Over het voornemen van een~~ Het college kan de aanwijzing~~, bedoeld in het eerste of tweede lid, alsmede over de vervreemding van een gemeentelijk beschermd cultuurgoed of een gemeentelijk beschermde verzameling of over het afstand doen van de zorg daarvoor vragen burgemeester en wethouders advies aan een commissie als bedoeld in artikel 4.18 van de Erfgoedwet.~~

~~5. Dit artikel is niet van toepassing~~ ambtshalve of op~~:~~

~~a. door de minister beschermde cultuurgoederen en beschermde verzamelingen als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, en~~

~~b. cultureel erfgoed dat is aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet.~~

~~6. Burgemeester en wethouders verwerken de aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister~~ aanvraag van een belanghebbende, ~~:~~

Artikel ~~4. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling~~

1 ~~1. Burgemeester en wethouders kunnen een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel 3, eerste of tweede lid,~~ wijzigen of intrekken. Artikel 3, ~~vierde~~ lid~~, is hierop~~ 2 tot en met 4 en artikel 5 tot en met 7 zijn van overeenkomstige toepassing~~, tenzij het een aanpassing van ondergeschikte betekenis betreft of het gemeentelijk beschermd cultuurgoed of de gemeentelijk beschermde verzameling waarop de aanwijzing betrekking heeft als zodanig is tenietgegaan~~ op het wijzigings- of intrekkingsbesluit.

~~2. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het gemeentelijk beschermd cultuurgoed of de gemeentelijk beschermde verzameling waarop de aanwijzing betrekking heeft wordt aangewezen als:~~

~~a. door de minister beschermd cultuurgoed of beschermde verzameling als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet, of~~

~~b. beschermd cultureel erfgoed op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet.~~

2 ~~3. Burgemeester en wethouders verwerken de wijziging,~~ Indien de wijziging naar oordeel van het college van ondergeschikte betekenis is, blijft overeenkomstige toepassing, als bedoeld in lid 1, achterwege.

3 De wijziging of intrekking ~~of het vervallen van een aanwijzing direct~~ wordt onder vermelding van de inhoud of reden van intrekking en de datum van ingang in het gemeentelijk erfgoedregister~~.~~ geregistreerd.

~~§ 3. Aanwijzing gemeentelijk monument~~

4 De aanwijzing wordt geacht ingetrokken te zijn, indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3.1 van de Erfgoedwet.

HOOFDSTUK 3 INSTANDHOUDING GEMEENTELIJKE MONUMENTALE ZAKEN EN TERREINEN

Artikel 5. Aanwijzing als gemeentelijk monument

1. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten een monument of archeologisch monument dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als gemeentelijk monument.

1 2. Dit artikel is niet van toepassing op:

a. rijksmonumenten, en

b. monumenten en archeologische monumenten die zijn aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet.

Artikel 6. Voornemen tot aanwijzing

1. Een voornemen om toepassing te geven aan artikel 5, eerste lid, wordt door burgemeester en wethouders schriftelijk bekendgemaakt aan alle zakelijk gerechtigden op de onroerende zaak die vermeld staan in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Kadasterwet.
2. Voordat een kerkelijk monument wordt aangewezen, voeren burgemeester en wethouders overleg over het voornemen met de eigenaar.

Artikel 7. Voorbescherming

1. De bescherming van paragraaf 4 is van overeenkomstige toepassing op het monument of archeologisch monument ten aanzien waarvan een voornemen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, is bekendgemaakt.
2. De voorbescherming, bedoeld in het eerste lid, vervalt op het moment van inschrijving van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister.

Artikel 8. Advies gemeentelijke adviescommissie

1. Burgemeester en wethouders vragen over het voornemen om toepassing te geven aan artikel 5, eerste lid, advies aan een gemeentelijke adviescommissie zoals bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet en [citeertitel Verordening op de gemeentelijke adviescommissie].Instandhoudingbepaling

2. De gemeentelijke adviescommissie betrekt in ieder geval de leden die deskundig zijn op het gebied van de monumentenzorg bij het advies.

Artikel 9. Beslistermijn en inhoud aanwijzingsbesluit

1. Op een aanvraag om aanwijzing dient te worden besloten binnen [**aantal (bijvoorbeeld 26)**] weken na ontvangst van de aanvraag.
2. De aanwijzing bevat in ieder geval de plaatselijke aanduiding van het gemeentelijke monument, de datum van aanwijzing, de kadastrale aanduiding en een beschrijving van het gemeentelijke monument:

~~Artikel 10. Bekendmaking aanwijzingsbesluit aan rechthebbenden en inschrijving~~

~~1. De aanwijzing wordt schriftelijk bekendgemaakt aan alle zakelijk gerechtigden op de onroerende zaak die vermeld staan in de openbare registers, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Kadasterwet.~~
~~2. Burgemeester en wethouders verwerken de aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.~~

~~Artikel 11. Aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument~~

~~1. In een spoedeisend geval kunnen burgemeester en wethouders een monument of archeologisch monument aanwijzen als voorlopig gemeentelijk monument. In afwijking van artikel 8 wordt in dat geval aan de gemeentelijke adviescommissie advies gevraagd over de vastgestelde aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument.~~
~~2. Een aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument vervalt na [**aantal (bijvoorbeeld 26)**] weken of zoveel eerder als burgemeester en wethouders een besluit hebben genomen over de aanwijzing, bedoeld in artikel 5, eerste lid.~~
~~3. Paragraaf 4 is van overeenkomstige toepassing vanaf het moment dat zakelijk gerechtigden schriftelijk in kennis worden gesteld van het besluit van burgemeester en wethouders tot aanwijzing van het monument of archeologisch monument als voorlopig gemeentelijk monument. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing op deze aanwijzing.~~

~~Artikel 12. Wijziging gemeentelijk erfgoedregister, vervallen aanwijzing monument~~

~~1. Burgemeester en wethouders kunnen ten aanzien van gemeentelijke monumenten en voorlopige gemeentelijke monumenten wijzigingen aanbrengen in het gemeentelijk erfgoedregister.~~
~~2. Als de wijziging ziet op het schrappen uit het register is paragraaf 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij het monument of het archeologisch monument waarop de aanwijzing betrekking heeft als zodanig is tenietgegaan.~~
~~3. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het monument of het archeologisch monument waarop de aanwijzing betrekking heeft is ingeschreven in het rijksmonumentenregister of een provinciaal erfgoedregister als bedoeld in artikel 3.17, derde lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet. Het vervallen van de aanwijzing wordt onverwijld bijgehouden in het gemeentelijk erfgoedregister.~~

~~§ 4. Bescherming gemeentelijk monument~~

~~Artikel 13. Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument~~

Het is verboden het voortbestaan van een gemeentelijk monument, als bedoeld in artikel 1, in gevaar te ~~beschadigen of te vernielen,~~ brengen en~~of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is.~~

~~Artikel 14. Omgevingsvergunning gemeentelijk monument~~

1 ~~1. Het is verboden~~ zonder omgevingsvergunning van ~~burgemeester en wethouders~~het bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige omgevingsvergunning gestelde voorschriften een gemeentelijk monument:

a. te slopen~~, te verstoren,~~ of te verplaatsen;

b. te verstoren of ~~in enig opzicht~~ te wijzigen~~, of~~;

c. ~~b.~~ te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze ~~waardoor~~, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht~~.~~;

d. te beschadigen of te vernielen;

of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is.~~[2. Het eerste lid is niet van toepassing op:~~

e. ~~a. de uitvoering van normaal~~

2 Het verbod, bedoeld onder 1, geldt niet indien het college in de omgevingsvergunning nadere voorschriften stelt met betrekking tot de wijze waarop onderzoek wordt verricht en werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd. Deze regels kunnen mede inhouden

een vrijstelling van het verbod, bedoeld in het eerste lid, of een plicht tot het melden van handelingen bedoeld in het vijfde lid.

3 Het bevoegd gezag kan in het belang van het behoud van de cultuurhistorische waarden bepalen, dat voorafgaand aan de besluitvorming onderzoek wordt verricht.

4 Het bevoegd gezag verleent, met betrekking tot een gemeentelijk kerkelijk monument, geen omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 dan in overleg met de eigenaar indien en voor zover het een omgevingsvergunning betreft, waarbij de wezenlijke belangen van de godsdienstuitoefening in het monument in het geding zijn.

5 Een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld onder 1 is niet vereist indien deze activiteit betrekking heeft op:

a. regulier onderhoud, voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur ~~*van het monument*~~ niet wijzigen, en ~~*voor zover de aanleg van*~~bij een tuin, park of andere aanleg, de aanleg niet wijzigt;

b. ~~*b. alleen*~~een activiteit die uitsluitend leidt tot inpandige veranderingen ~~*van*~~aan een onderdeel van ~~*het*~~een monument dat uit ~~*het*~~ oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft;

~~*c.*~~ het binnen een monument dat als begraafplaats in gebruik is met inachtneming van de monumentale waarden:

c.

1°. plaatsen van grafmonumenten, met inbegrip van het tijdelijk verwijderen daarvan en het bijwerken van het opschrift;

2°. doen van begravingen of asbijzettingen, of

3°. ruimen van graven waarvan het grafmonument niet is beschermd als gemeentelijk monument.

~~*2°. doen van begravingen of asbijzettingen, of*~~
~~*3°. ruimen van graven waarvan het grafmonument niet is beschermd als gemeentelijk monument.*~~]

6 ~~3.~~ Burgemeester en wethouders kunnen in het belang van de monumentenzorg nadere regels stellen met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden aan of in een gemeentelijk monument. Deze regels kunnen mede inhouden een vrijstelling van het verbod, bedoeld in het eerste lid~~[~~, of een plicht tot het melden van handelingen bedoeld in het tweede lid~~]~~.

Artikel ~~15.~~10 Termijnen van advies

~~(Vervallen)~~

1 Het bevoegd gezag zendt onmiddellijk een afschrift van de ontvankelijke aanvraag om vergunning voor een bovengronds gemeentelijk monument aan de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten voor advies.

2 Binnen vier weken na de datum van verzending van het afschrift brengt de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten schriftelijk advies uit aan het college.

Artikel ~~16.~~11 Weigeringsgronden

~~1.~~ De ~~omgevingsvergunning~~vergunning kan slechts worden verleend ~~als~~indien het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet.

~~2. Een omgevingsvergunning voor een kerkelijk monument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet wordt niet verleend zonder overeenstemming met de eigenaar.~~

~~§ 5.~~

~~(Vervallen)~~

HOOFDSTUK 4

~~Artikel 17.~~

~~(Vervallen)~~

~~§ 6.~~ Aanwijzing gemeentelijk beschermd ~~stads- of~~ dorpsgezicht

of beeldbepalend object

Artikel ~~18~~12. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

1. De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders, ~~stads- of~~ dorpsgezichten aanwijzen als gemeentelijk beschermd ~~stads- of~~ dorpsgezicht.
2. Burgemeester en wethouders zenden het voorstel voor advies aan de adviescommissie, bedoeld in artikel ~~8, eerste lid.~~ 3, tweede lid. ~~Artikel 8, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.~~
3. De gemeenteraad beslist binnen ~~[aantal (bijvoorbeeld 26)]~~26 weken na verzending van het voorstel, bedoeld in het tweede lid.
4. Een aangewezen gemeentelijk ~~stads- of~~ dorpsgezicht wordt onverwijld opgenomen in het gemeentelijk erfgoedregister.

~~[~~5. De gemeenteraad stelt ter bescherming van een op grond van het eerste lid aangewezen gemeentelijk beschermd ~~*stads- of*~~ dorpsgezicht een omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet vast. Bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd ~~*stads- of*~~ dorpsgezicht kan hiertoe een termijn worden gesteld.

6. Bij het besluit tot aanwijzing van een gemeentelijk beschermd ~~*stads- of*~~ dorpsgezicht wordt bepaald of en in hoeverre het tijdelijk omgevingsplan als beschermend in de zin van het vorige lid kan worden aangemerkt~~.~~.

7. Dit artikel is niet van toepassing op een beschermd stads- of dorpsgezicht dat via instructies de functie-aanduiding rijksbeschermd of provinciaal beschermd stads- of dorpsgezicht heeft, of dat is aangewezen op grond van artikel 35, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 of een provinciale verordening als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel ~~19~~13. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

1. De gemeenteraad kan, op voorstel van burgemeester en wethouders, een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel ~~18~~12, eerste lid, wijzigen of intrekken. Artikel ~~18~~12, tweede en derde lid, is hierop van overeenkomstige toepassing, tenzij het een aanpassing

van ondergeschikte betekenis betreft of het stads- of dorpsgezicht waarop aanwijzing betrekking heeft als zodanig is tenietgegaan.

2. Een aanwijzing vervalt met ingang van de dag waarop het stads- of dorpsgezicht waarop de aanwijzing betrekking heeft wordt aangewezen als beschermd stads- of dorpsgezicht op grond van een instructie als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, of artikel 2.34, vierde lid, van de Omgevingswet.

3. Burgemeester en wethouders verwerken de wijziging, intrekking of het vervallen van een aanwijzing direct in het gemeentelijk erfgoedregister.

Artikel ~~20~~14. Verbodsbepaling en aanvraag omgevingsvergunning

1. Het is in een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht verboden om zonder omgevingsvergunning een bouwwerk te slopen.
2. De omgevingsvergunning kan in ieder geval worden geweigerd als naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet aannemelijk is dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd.
3. De omgevingsvergunning kan in ieder geval worden geweigerd als de cultuurhistorische waarden onevenredig worden geschaad
4. De artikelen ~~15~~12 en ~~16~~13 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op het slopen ingevolge een verplichting als bedoeld in de artikelen 13, 13a of 13b van de Woningwet of ingevolge een verplichting zoals gesteld in een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 3.5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 15. Aanwijzing Beeldbepalend object

1 Het college kan, al dan niet op aanvraag van een belanghebbende, een zaak of terrein van algemeen belang wegens zijn esthetische waarde, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde, aanwijzen als beeldbepalend object

2 Voordat het college over de aanwijzing een besluit neemt, vraagt het advies aan de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten, zoals bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet en Verordening op de instelling van de Advies commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten. In spoedeisende gevallen kan van het vragen van advies worden afgezien.

3 De aanwijzing betreft uitsluitend het exterieur.

4 Het college kan bij de aanwijzing van een onroerende zaak of terrein als beeldbepalend object bepalen dat onderzoek wordt verricht.

5 Dit artikel is niet van toepassing op:

a. rijksmonumenten,

b. monumenten en archeologische monumenten die zijn aangewezen op grond van een provinciale erfgoedverordening als bedoeld in 3.17, eerste lid, van de Erfgoedwet of een omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet, en

c. Gemeentelijk monument

Artikel 16 Wijzigen of intrekken van de aanwijzing

1 Het college kan de aanwijzing ambtshalve of op aanvraag van een belanghebbende wijzigen.

2 Artikel 15, lid 2, 4 en 5 zijn van overeenkomstige toepassing.

3 Indien de wijziging naar oordeel van het college van ondergeschikte betekenis is, blijft overeenkomstige toepassing, als bedoeld in lid 2, achterwege.

4 De inhoud en de datum van de wijziging worden in het gemeentelijk erfgoedregister opgenomen.

5 De zakelijk gerechtigde zoals bekend in de kadastrale legger wordt voorafgaand aan het besluit in kennis gesteld van het voornemen tot aanwijzing van een zaak of terrein tot beeldbepalend object.

6 De aanwijzing als bedoeld in artikel 15, lid 1, wordt medegedeeld aan degenen die als zakelijk gerechtigde in de kadastrale legger bekend staat en indien om de aanwijzing is verzocht, aan de verzoeker.

Artikel 17 Instandhoudingsbepaling

1 Het is verboden het voortbestaan van een beeldbepalend object, als bedoeld in artikel 1, in gevaar te brengen en zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag of in strijd met bij zodanige omgevingsvergunning gestelde voorschriften een beeldbepalend object:

a. te slopen of te verplaatsen;

b. te verstoren of te wijzigen;

c. te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht;

d. te beschadigen of te vernielen; of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is.

2 Onverminderd van toepassing zijn artikelen 22.27 en 22.36 van de Bruidsschat indien de cultuurhistorische waarden, zoals omschreven bij het besluit onder artikel 15 lid 1 niet worden aangetast

HOOFDSTUK 5 INSTANDHOUDING ARCHEOLOGISCHE TERREINEN

Artikel ~~§ 7. Handhaving en toezicht~~

~~Artikel 21.~~18. Instandhoudingsbepaling archeologische terreinen

Het college kan in geval werkzaamheden leiden tot een verstoring van een archeologisch terrein of een archeologisch verwachtingsgebied als aangegeven op de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart en/of archeologische beleidskaart nadere regels stellen aan de uitvoering van het archeologisch onderzoek.

Artikel 19 Archeologisch onderzoek

Indien binnen het grondgebied van de gemeente Voorschoten archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd, dient, onverminderd de overige bepalingen van de wet:
het college een Plan van Aanpak vast te stellen voordat booronderzoek wordt uitgevoerd.

het college een Programma van Eisen vast te stellen voordat gravend onderzoek wordt uitgevoerd, waarbij nadere regels worden gesteld. Deze nadere regels kunnen mede betrekking hebben op het doel, ontwerp, uitvoering, toezicht en rapportage van gravend archeologisch onderzoek. Tijdens het onderzoek dienen aanwijzingen van het college in acht te worden genomen.

HOOFDSTUK 6 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 20 Strafbepaling

Degene, die handelt in strijd met artikel ~~13 of met het bepaalde krachtens artikel 14, derde lid,~~10 en 19 wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of een hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Artikel ~~22.~~21 Toezichthouders

~~1.~~ Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast ~~[...].~~

~~2. Burgemeester en wethouders kunnen daarnaast andere~~ de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen ~~met dit toezicht belasten~~.

~~[§ 8. Vangnet archeologie~~

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Artikel ~~23. Vangnet archeologie~~

~~1. Het is verboden de bodem te verstoren in een archeologisch monument of een gebied waar archeologische vondsten of waarden worden verwacht als in het daar vigerende omgevingsplan niet is voldaan aan artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, tenzij:~~

~~a. voor de activiteit een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of artikel 5.1, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet is verleend;~~

~~b. het de verstoring betreft van een archeologisch monument, waarde of verwachting die is aangegeven op de gemeentelijke archeologische beleids-, waarden- of verwachtingskaart, de provinciale archeologische monumentenkaart of de landelijke indicatieve kaart van archeologische waarden en het verrichten van de activiteiten geen strijd oplevert met door burgemeester en wethouders vastgestelde regels over de toegestane mate van verstoring;~~

~~c. de activiteit plaatsvindt op basis van een deugdelijke beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening wordt gehouden en onevenredige schade voor archeologische waarden wordt voorkomen, of~~

~~d. met een vooronderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn.~~

~~2. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen over het verrichten van archeologisch onderzoek.]~~

~~§ 9. Slotbepalingen~~

~~Artikel 24.~~22 Intrekken oude verordening

~~De [citeertitel oude verordening] wordt ingetrokken.~~

De Erfgoedverordening Voorschoten 2016 wordt geacht te zijn ingetrokken op het moment dat de Erfgoedverordening Voorschoten 2023 in werking treedt.

Artikel ~~25. Overgangsrecht~~23 Overgangsbepalingen

1 ~~1. Een krachtens [citeertitel oude verordening]~~De op grond van de Erfgoedverordening gemeente Voorschoten 2016 aangewezen en ~~geregistreerd~~geregistreerde gemeentelijke ~~monument~~monumenten, worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.

2 ~~2.~~ Aanvragen ~~en bezwaren~~ om vergunning die zijn ingediend ~~voorafgaand aan~~ vóór de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de ~~[citeertitel oude verordening].~~ Erfgoedverordening gemeente Voorschoten 2016.

Artikel ~~26.~~24 Inwerkingtreding ~~en citeertitel~~

~~1.~~ Deze verordening treedt in werking op ~~[datum].~~de dag na bekendmaking.

~~2.~~

Artikel 25 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als~~:~~ 'Erfgoedverordening ~~[naam gemeente en eventueel jaartal].~~Voorschoten 2023.'

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Voorschoten in de openbare raadsvergadering ~~[datum].~~van Voorschoten,

De ~~voorzitter~~Raad voornoemd,

~~De griffier,~~

de griffier,	de voorzitter,
drs. B.J. Urban	drs. N. Stemerdink

Toelichting

NB Deze toelichting is ook geschreven met het oog op de *(mogelijke) keuzes die in de model* Erfgoedverordening *gemaakt zijn. Als een individuele* gemeente *op onderdelen andere keuzes maakt dan in deze modelverordening, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

Voorschoten 2023 Algemeen

Inleiding

Het gemeentelijk erfgoedbeleid verandert. Vooral de bundelingen van wetgeving in één Erfgoedwet en de invoering van de Omgevingswet (hierna: Ow) stimuleren zowel een meer integraal gemeentelijk erfgoedbeleid als de erkenning dat erfgoed een integraal onderdeel is van (de kwaliteit van) de fysieke leefomgeving. Door de invoering van deze twee wetten is het bereik van de gemeentelijke Erfgoedverordening in vergelijking met de verordening vóór 1 juli 2016 zowel breder – het betreft nu monumenten én cultuurgoederen – als smaller: belangrijke fysieke onderwerpen zoals de aanwijzing of bescherming van stads- of dorpsgezichten of archeologische waarden en verwachtingen worden steeds minder geregeld via een verordening en meer via het bestemmingsplan en straks, onder de Ow, het omgevingsplan. Per saldo leidt een en ander tot een vereenvoudigde Erfgoedverordening.

De Erfgoedverordening is vernieuwd vanwege de invoering van de nieuwe Erfgoedwet, per 1 juli 2016. De Erfgoedwet vervangt en integreert verschillende wettelijke regelingen op het gebied van het cultureel erfgoed. Naast de Erfgoedwet wordt besluitvorming over cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving op termijn geregeld via de Ow. De Erfgoedwet anticipeert op de invoering van de Ow door overgangsrecht als gevolg waarvan delen van de Monumentenwet 1988 van kracht blijven, tot de inwerkingtreding van de Ow. Daarom is deze verordening zowel gebaseerd op de Erfgoedwet als op de Monumentenwet 1988.

In de Ow wordt materieel gezien het bestaande stelsel van monumenten- en sloopvergunningen nagenoeg één op één overgenomen. Wel vindt op een aantal wetstechnische, procedurele en inhoudelijke punten stroomlijning plaats, die samenhangt met de samenvoeging met andere stelsels en de achterliggende vereenvoudigingsgedachte. Ook bepalingen over taken en bevoegdheden van de gemeentelijke monumentencommissies, de aanwijzing van gemeentelijke beschermde stads- of dorpsgezichten en in dat kader het opstellen van beschermende bestemmingsplannen (straks omgevingsplannen) en de bepalingen over de archeologische monumentenzorg in bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen gaan over naar de Ow.

Reikwijdte

De Erfgoedwet integreert vanaf juli 2016 de Regeling materieelbeheer museale voorwerpen 2013, de Wet verzelfstandiging museale diensten, de Monumentenwet 1988, de Wet tot behoud van cultuurbezit, de Uitvoeringswet UNESCO-verdrag 1970 inzake onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendomsoverdracht van cultuurgoederen en de Wet tot teruggave cultuurgoederen afkomstig uit bezet gebied. Met de inwerkingtreding van de Ow vervalt daaruit het onderdeel Monumentenwet 1988, dat overgaat naar de Ow.

In aansluiting op de Erfgoedwet is in 2016 gekozen voor een brede Erfgoedverordening die conform het begrip 'cultureel erfgoed' ziet op zowel onroerend cultureel erfgoed (monumenten en stads- en dorpsgezichten) als roerend cultureel erfgoed (cultuurgoederen).

Deze verordening ziet in beginsel niet meer op archeologie. Archeologische waarden moesten ook voor de Ow worden geborgd via het ruimtelijke spoor (lees: de bestemmingsplannen en de afwijkvergunning op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo)) op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening en artikel 5.2 van het Besluit omgevingsrecht. [*Omdat er binnen de gemeente nog bestemmingsplannen zijn waarin de bescherming van archeologische monumenten niet is opgenomen die na de inwerkingtreding van de Ow deel uitmaken van*

het (tijdelijk) omgevingsplan, is in het overgangsrecht afzonderlijk in een vangnetbepaling voorzien (artikel 23).]

Wettelijke grondslag

De grondslag voor deze verordening bestaat uit artikel 3.16 van de Erfgoedwet enartikel 38 van de Monumentenwet 1988. Na inwerkingtreding van de Ow zal in de Erfgoedwet (artikel 3.16, vierde lid,) zijn opgenomen dat deze verordening geen regels bevat over de fysieke leefomgeving als bedoeld in artikel 2.4 van de Ow. Dit geldt met een geplande overgangstermijn tot en met 2029.*Regels ter bescherming van het cultureel erfgoed van Voorschoten*

In de Erfgoedverordening Voorschoten 2023 staan regels waarmee het cultureel erfgoed binnen de gemeente kan worden behouden, beschermd en beheerd. De hoofdpunten die in de verordening worden geregeld zijn:
de aanwijzing van een

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Definities

De wettelijke definities uit artikel 1.1 van de Erfgoedwet gelden onverkort voor de begrippen die gebruikt worden in deze verordening, nu deze verordening berust op artikel 3.16 van de Erfgoedwet en derhalve in samenhang met de Erfgoedwet moet worden gelezen. Artikel 1 van deze verordening bevat daarom uitsluitend de begrippen 'gemeentelijk beschermd cultuurgoed', 'gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht', 'gemeentelijk beschermde verzameling', 'gemeentelijk monument', 'minister' en 'omgevingsvergunning' waarvan de definitie moet worden omschreven of die kortheidshalve zijn gegeven en die niet reeds (in deze vorm) in artikel 1.1 van de Erfgoedwet zijn gegeven.

De voor deze verordening relevante begrippen uit de Erfgoedwet zijn voorts:

- archeologisch monument: terrein dat deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen;
- archeologische vondst: overblijfsel, voorwerp of ander spoor van menselijke aanwezigheid in het verleden afkomstig van een archeologisch monument;
- beschermd cultuurgoed: cultuurgoed dat:
    a. als zodanig is aangewezen op grond van artikel 3.7, eerste lid, van de Erfgoedwet;
    b. voorkomt in een opsomming als bedoeld in artikel 3.7, derde lid, van de Erfgoedwet; of
    c. in geval van de aanwijzing van een beschermde verzameling op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Erfgoedwet zolang nog geen opsomming voor die verzameling is vastgesteld, redelijkerwijs onder de algemene omschrijving van die beschermde verzameling valt;
- beschermde verzameling: verzameling die is aangewezen op grond van artikel 3.7, tweede lid, van de Erfgoedwet;
- cultureel erfgoed: uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden;
- cultuurgoed: roerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed;
- kerkelijk monument: monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging;
- monument: onroerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed; of terrein tot gemeentelijk monument;

- ~~normaal~~het vergunningenstelsel voor gemeentelijke monumenten;

het dereguleren van o.a. klein onderhoud~~: noodzakelijke reguliere werkzaamheden die gericht zijn op het behoud van monumentale waarde;~~

~~- rijksmonument: monument of archeologisch monument dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister;~~

~~- rijksmonumentenregister: register als bedoeld in artikel 3.3, van de Erfgoedwet;~~

~~- verzameling: cultuurgoederen die uit cultuurhistorisch of wetenschappelijk oogpunt bij elkaar horen.~~

~~Artikel 2. Gemeentelijk erfgoedregister~~

~~Het gemeentelijk erfgoedregister heeft betrekking op al het gemeentelijk (beschermd) aangewezen cultureel erfgoed als dat krachtens deze verordening is gebeurd. Het gaat om door het gemeentebestuur zelf aangewezen monumenten, stads- of dorpsgezichten,cultuurgoederen of verzamelingen.~~

~~[*Tweede lid, onder b*~~

~~*Hier is geregeld dat ook informatie over rijksmonumenten die in de gemeente zijn gelegen in het gemeentelijk erfgoedregister worden opgenomen. Op grond van de Erfgoedwet ontvangen burgemeester en wethouders deze informatie in afschrift van de minister bij de inschrijving in het rijksmonumentenregister. Het kan ook gaan om informatie via instructies als bedoeld in artikel 2.34, vierde lid, van de Ow betreffende een locatie met de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht.*~~]

~~[*Tweede lid, onder c*~~

~~*In onderdeel c van het tweede lid is opgenomen dat door burgemeester en wethouders van gedeputeerde staten ontvangen instructies als bedoeld in artikel 2.33, eerste lid, van de Ow betreffende een locatie met de functie-aanduiding provinciaal monument, provinciaal archeologisch monument of provinciaal beschermd stads- en dorpsgezicht in het gemeentelijke erfgoedregister kunnen worden opgenomen.*~~]

~~Gelet op de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (hierna: Wkpb) dienen gemeenten uiterlijk op 1 januari 2021 hun publiekrechtelijke beperkingen op onroerende zaken geregistreerd te hebben in de Basisregistratie kadaster publiekrechtelijke beperkingen (hierna: BRK-PB). Dit geldt ook voor gemeentelijke monumenten plus gemeentelijk beschermde stads- of dorpsgezichten. Beperkingen kunnen niet alleen meer op kadastrale percelen worden geregistreerd, maar ook op basis van Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)-objecten (bijvoorbeeld een woning of een bedrijfspand), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)-objecten (bijvoorbeeld een brug) en vrije contouren (bijvoorbeeld een verontreinigingscontour).~~

~~Na de inwerkingtreding van de Ow is het de bedoeling dat bestaande ruimtelijke beperkingen te zien zijn in het Digitaal Stelsel Omgevingswet - Landelijke Voorziening (DSO-LV), mogelijk per tranche. Dit geldt ook voor nog aan te wijzen nieuwe beperkingenbesluiten met name op basis van het omgevingsplan. Levering aan de openbare registers en bijhouding in de BRK-PB komt voor deze besluiten dan te vervallen. De beperkingen die vóór de inwerkingtreding Ow in de BRK-PB zijn opgenomen, komen tot en met 2029 te vervallen wanneer ze worden vervangen door nieuwe beperkingenbesluiten op basis van de Ow.~~

~~[*Artikel 3. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling*~~

~~*Dit artikel maakt het mogelijk dat topstukken van het gemeentelijk cultuurbezit worden aangewezen als gemeentelijk beschermde cultuurgoederen of gemeentelijk beschermde verzamelingen, voor zover deze niet al voor het Nederlandse cultuurbezit als beschermde cultuurgoederen zijn aangewezen door de minister op grond van artikel 3.7 van de Erfgoedwet of door gedeputeerde staten op grond van de provinciale erfgoedverordening krachtens artikel 3.17 van de Erfgoedwet. De formele gevolgen van een aanwijzing van*~~

~~een cultuurgoed of verzameling als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling zijn beperkt: ingevolge artikel 2 van deze verordening zullen ze ingeschreven dienen te worden in het gemeentelijk erfgoedregister en er geldt op grond van het derde lid, in aanvulling op artikel 4.18 van de Erfgoedwet, een adviesverplichting bij een eventuele vervreemding daarvan door de gemeente of wanneer de gemeente afstand wil doen van het eigendom of de zorg voor het cultuurgoed dat of de verzameling die aan haar was toevertrouwd. De aanwijzing heeft daarnaast vooral een symbolische betekenis en geeft uitdrukking aan het belang dat de gemeente stelt in het betreffende cultuurgoed of de betreffende verzameling.~~

~~De aanwijzing van gemeentelijk beschermde cultuurgoederen en verzamelingen kan uitsluitend betrekking hebben op cultuurgoederen en verzamelingen die in eigendom zijn van de gemeenten of cultuurgoederen en verzamelingen waarvan de zorg aan de gemeente is toevertrouwd. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij cultuurgoederen die door de gemeente in bruikleen zijn verkregen uit collecties van derden. Voor aanwijzing van dergelijke cultuurgoederen is overeenstemming met de eigenaar een vereiste. Burgemeester en wethouders moeten voorts in het geval van een schenking, erfstelling, legaat of aankoop eventuele beperkende of andere juridische voorwaarden in acht nemen.~~

~~Er kan op grond van deze verordening geen sprake zijn van de aanwijzing van cultuurgoederen van derden als gemeentelijk beschermde cultuurgoederen of verzamelingen, zonder toestemming van de eigenaar. Er bestaat onvoldoende wettelijke grondslag om bij verordening een juridisch beschermingsregime eenzijdig aan een andere eigenaar op te leggen, zoals dat geldt voor de op rijksniveau beschermde cultuurgoederen (zie hoofdstuk 4 van de Erfgoedwet). Van een eventuele aanwijzing zou daardoor geen enkele beschermde werking uitgaan. Daarom is ervan afgezien een aanwijzingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders te creëren.~~

en

~~Artikel 4. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling~~

- ~~Dit artikel bepaalt o.a. dat bij wijziging (van niet~~ ondergeschikte ~~aard) van een aanwijzing en bij intrekking van de status als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling dezelfde adviesprocedure geldt als bij onder meer de aanwijzing daarvan; over het voornemen daartoe vragen burgemeester en wethouders advies aan een commissie als bedoeld in artikel 4.18 van de Erfgoedwet. Bij een wijziging van ondergeschikte betekenis kan o.a. gedacht worden aan de plaatsaanduiding i.v.m. verhuizing van een cultuurgoed naar een andere locatie ter plekke of omdat het in tijdelijke bruikleen wordt gegeven aan een museum. Voorts is hier bepaald dat een aanwijzing vervalt zodra het cultuurgoed of de verzameling waarop de aanwijzing betrekking door de minister op een provincie wordt aangewezen als beschermd cultuurgoed of beschermde verzameling.~~]wijzigingen aan gemeentelijke monumenten;

- ~~Artikel 5. Aanwijzing~~ de deregulering als gevolg van een nadere uitwerking van de beperkte ministeriële adviesplicht voor rijksmonumenten;
- de inschakeling van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten als onafhankelijk adviesorgaan dat adviseert over de toepassing van de Erfgoedwet, deze verordening en het gemeentelijk ~~monument~~erfgoedbeleid;
- Aanwijzen gemeentelijk beschermd dorpsgezicht;
- Aanwijzen beeldbepalend zaak of terrein;
- het instellen van en het eisen stellen aan archeologisch (en overig cultuurhistorisch) onderzoek.

Aanleiding voor actualisering

De aanleiding voor een actualisering van de Erfgoedverordening Voorschoten is tweeledig:

Invoering Omgevingswet

1 Het gemeentelijk beleid:

Bij het opstellen van de Erfgoedverordening Voorschoten 2023 is waar mogelijk op de nieuwe wetgeving geanticipeerd en het geeft daarmee tevens vorm aan de uitwerking van al vastgesteld en nog vast te stellen gemeentelijk (erfgoed)beleid. Dat betekent concreet:

2 Voorbereidingen voor het opstellen van het Omgevingsplan, waaronder de mogelijkheid om gemeentelijk beschermde dorpsgezichten en beeld bepalende objecten aan te wijzen. In voorbereiding op het Omgevingsplan worden voor het gehele grondgebied gebiedskarakteristieken opgesteld waaraan regels kunnen worden gekoppeld ter bevordering van een goede omgevingskwaliteit. In specifieke gevallen kunnen deze regels gecombineerd worden met een beschermde status van de beeldkwaliteit. Dit betreffen maatwerkregels per gebied terrein of object.

Verantwoording

Deze verordening is zoveel mogelijk gebaseerd op de Erfgoedverordening Voorschoten 2016. Voor de nodige aanpassingen i.r.t. de Omgevingswet is gebruik gemaakt van de Modelverordening VNG 2021.

Artikelsgewijs HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

a. Archeologische begeleiding

De omschrijving is conform de Kwaliteitseisen voor de Nederlandse Archeologie (KNA). Omdat er vaak onduidelijkheid is over de aard van deze vorm van archeologisch onderzoek volgt de definitie in strikte zin de in de archeologische monumentenzorg (overeenkomstig de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie-KNA) gangbare omschrijving. In de KNA wordt ten aanzien van het waardestellend onderzoek en het definitieve onderzoek in uitzonderlijke gevallen toegestaan het onderzoek te laten plaatsvinden als onderdeel van civieltechnische graafwerkzaamheden in het kader van sloop en aanleg. Het gaat hierbij om een kleine ingreep in een groot gebied, of gebieden in stads- of dorpscentra, waar de archeologische waarden pas door sloop van opstallen toegankelijk worden. Na een IVO-P – variant archeologische begeleiding kan alsnog een opgraving geadviseerd worden bij verdere bodemverstoringen.

b. Archeologisch terrein

Met deze begripsomschrijving valt een archeologische terrein onder de definitie van cultureel erfgoed, zoals verwoord onder art. 1 lid h.

c. Archeologisch verwachtingsgebied

Zones, gebieden of terreinen waarvoor op grond van archeologisch en landschappelijk onderzoek is vastgesteld dat er archeologische verwachtingen zijn. Op basis van de trefkans op archeologie is in het archeologiebeleid onderscheid gemaakt tussen lage, middelhoge en hoge archeologische verwachtingen.

e. Archeologische waardestelling

Het betreft hier niet alleen archeologische resten die al bekend zijn door bijvoorbeeld ontgraving in het verleden, maar ook waarden die verwacht mogen worden in een archeologisch verwachtingsgebied. Het gaat bij archeologische waarden om een verzameling van archeologische lagen, grondsporen en 'artefacten', die deel uitmaken van één geheel en cultuurhistorische, wetenschappelijke en/of maatschappelijke betekenis hebben. Als synoniem wordt ook wel 'vindplaats' of 'site' gebruikt. Inzicht welke archeologische waarden (ouderdom en aard) en in welke mate deze waarden in een gebied aanwezig (kunnen) zijn, kunnen gebruikt worden om het archeologisch onderzoek op een nog niet onderzocht terrein te sturen.

h. Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten

Door de Commissie *Omgevingskwaliteit Voorschoten* in deze begripsomschrijving bevoegd te verklaren over de toepassing van de Erfgoedwet 2016 te laten adviseren aan het college van burgemeester en wethouders, is voldaan aan het vereiste, genoemd in 17.9 Omgevingswet. Daarin is de verplichting tot het instellen van een commissie in die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit. Binnen de commissie zijn enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg.

Vanaf de instelling van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten zal worden gewerkt met een kerncommissie van 2 leden en maximaal 6 leden bij ingrijpende plannen. Voor het cultureel erfgoed zijn leden met zoveel als mogelijk integrale deskundigheid op zoveel mogelijk terreinen benoemd op het gebied van landgoederen en buitenplaatsen, cultuurhistorie en restauratiearchitectuur. Waar mogelijk worden zaken onder mandaat afgedaan, maar indien noodzakelijk voor het nemen van een deskundig besluit op basis van een onafhankelijk advies, kan een specifiek specialisme worden ingehuurd. Te denken valt aan specialismen als archeologie, historische geografie, cultuurlandschap, historisch interieur en kleur enz. *Cultureel erfgoed*

i. Cultureel erfgoed

De definitie volgt de omschrijving zoals die is gegeven in de Erfgoedwet 2016, artikel ~~regelt de toekenning van de status van gemeentelijk monument aan een~~ 1.1 en sluit aan bij de gemeentelijke erfgoedvisie. Het gaat om materiële en immateriële zaken; gebouwd, dan wel aangelegd erfgoed (landschappelijke structuren, aangelegde parken, lanen) en erfgoed dat zich boven, dan wel onder de grond bevindt.

Cultureel erfgoed wordt breed maatschappelijk gewaardeerd. Naast de kunst- en architectuurhistorische benadering heeft de sociaal-maatschappelijke waarde, de herinnerings-

en belevingswaarde en de economische waarde van erfgoed in de samenleving aan betekenis gewonnen. Cultureel erfgoed draagt bij aan de identiteit van een plek.
Niet voor niets neemt het 'verhaal van Voorschoten' met vijf cultuurhistorische hoofdthema's een belangrijke plaats in de Kadernota Erfgoed 2013–2017 (2013). Ook de 'Nota Archeologie herijking 2013' (2014) benoemt de toegenomen belangstelling. Het belang van de verspreiding van kennis over het erfgoed en de bewoningsgeschiedenis van de gemeente en de mogelijkheid om boven- en ondergronds erfgoed als inspiratiebron voor nieuwe bouw- en inrichtingsprojecten te gebruiken wordt in beide nota's onderschreven.

j. Cultuurhistorische waardenkaart

De Cultuurhistorische waardekaart is het erfgoedregister van de gemeente. Het bijhouden van dit register is een wettelijke verplichting. Op deze interactieve digitale staat informatie over het gemeentelijke grondgebied die betrekking heeft op het cultureel erfgoed boven en onder de grond. Hierbij wordt aangesloten bij de definitie van cultureel erfgoed. Het gaat daarbij om gebouwen, maar ook om grenspalen. Voor de landschappelijke en stedenbouwkundige elementen en structuren gaat het bijvoorbeeld om een wegenplan, en de in een park aangelegde paden en waterpartijen, dan wel specifiek aangeplante bomen, zoals een solitair.
Voor de ondergrondse waarden wordt verwezen naar de definitie van de archeologische waardenkaart, die integraal deel uitmaakt van de cultuurhistorische waardenkaart.
In de Nota Archeologie herijking 2013 (2014), is een archeologische beleidskaart opgenomen, die als onderlegger dient voor nieuw op te stellen bestemmingsplannen en als onderbouwing voor het gemeentelijk archeologisch beleid. Op de archeologische beleidskaart zijn verwachtingszones (hoog, middelhoog en laag) aangegeven die verband houden met de trefkans op archeologische vindplaatsen. Aan deze verwachtingszones zijn vervolgens ondergrenzen (in ruimte en diepte) gekoppeld waarbij rekening gehouden is met de kans op aantreffen van een vindplaats binnen een te ontwikkelen plangebied. Hoe lager de trefkans (en verwachting) des te groter kan de verstoring in het te ontwikkelen plangebied zijn.

k. Gemeentelijk kerkelijk monument

Vanwege de integrale benadering van het cultureel erfgoed wordt ook het onderscheid tussen verschillende typen monumenten (bijvoorbeeld gebouwd monument ~~of,~~ archeologisch monument ~~(een tuin en een park vallen binnen het~~) ondergebracht in de integrale term beschermd gemeentelijk monument. Het begrip ~~'monument', natuurlandschap niet). De~~ gemeentelijk kerkelijk monument is echter in deze verordening gehandhaafd in navolging van de Erfgoedwet. Zo blijft de gelijke behandeling tussen eigenaren van rijks- en gemeentelijk kerkelijke monumenten geborgd. Ook ingeval van een vergunning voor het gemeentelijke kerkelijk monument is, net als bij een kerkelijk rijksmonument, overleg tussen eigenaar en vergunningverlener vereist (zie artikel 10 lid c), maar alleen in geval de aanvraag de wezenlijke belangen van de godsdienstuitoefening betreft. Voor bijvoorbeeld een pastorie, een catechisatieruimte of verblijven van kloosterlingen geldt deze verbijzondering voor kerkelijke monumenten in de regel dan niet. Zij vallen onder de voorschriften die voor de andere monumenten gelden.

l. Gemeentelijk monument

Met het begrip gemeentelijk monument is aansluiting gezocht bij de Erfgoedwet. Deze stelt in art. 3.1. dat een monument kan worden aangewezen als het van algemeen belang is vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde. Het betreft in alle gevallen een onroerende zaak of terrein. Tot de onroerende zaken horen 'aard- en nagelvaste onderdelen als kerkorgels of schouwen of andere zaken die naar de verkeersopvatting onderdeel van de onroerende zaak uitmaken. Ook groene elementen, zoals houtopstanden, solitaire - of gedenkbomen vallen onder de begripsbepaling van gemeentelijk monument. Roerende zaken vallen buiten de werking van de Erfgoedverordening Voorschoten 2016. Wel wordt, aansluitend bij de Erfgoedwet, erkend dat er sprake kan zijn van een waardevol 'ensemble'. Bij een ensemble bestaat er een onlosmakelijke en waardevolle verwevenheid tussen het gebouw(en) met zijn interieur, (groene)omgeving en ondergrond. Een bekend type van een 'ensemble', met een grote ruimtelijke en functionele verwevenheid is de buitenplaats. Het hoofdhuis en bijgebouwen met hun interieurs en de tuin- en parkaanleg zijn in onderlinge samenhang tot stand gekomen. Dergelijke ensembles kunnen met deze Erfgoedverordening naar analogie van de Erfgoedwet als 'complex' worden beschermd.

Voor archeologische monumenten geldt dat onder dit begrip wel zaken kunnen worden gerekend, die naar hun aard roerend zijn. Tot het archeologisch terrein horen immers alle zaken die zich in het terrein (in de bodem) bevinden en die tot het monument behoren zolang er geen sprake is van een opgraving van de betreffende roerende zaken.

m. Gemeentelijk erfgoedregister

Met wijziging van het begrip gemeentelijke monumentenlijst in erfgoedregister en de definiëring van dit begrip wordt voldaan aan het gestelde in art 3.16, derde lid van de Erfgoedwet, die de verplichting inhoud tot een lijst die niet alleen betrekking heeft op beschermde gemeentelijke zaken, maar ook die van het Rijk. Het is een openbaar document (zie artikel 7 lid c). De opname in het gemeentelijke erfgoedregister heeft geen rechtsgevolg. Het betreft slechts een administratieve handeling. Voorafgaand aan de opname in het register is het de aanwijzing ~~vergt een belangenafweging tussen het met de~~ als gemeentelijke monument die het rechtsgevolg beoogt. De aanwijzing en plaatsing zijn daarom uit elkaar getrokken. Zie artikel 3, lid a en artikel 7.

o. Monument

De term monument is gekoppeld aan de veel bredere omschrijving en integrale benadering van het cultureel erfgoed zoals hierboven toegelicht.

p. onderzoek:

Op grond van een aanvraag tot wijziging van een monument kan een (cultuurhistorisch) onderzoek van belang zijn. De gemeente bepaalt welke vorm van onderzoek noodzakelijk is en dat (de uitkomst van) het onderzoek tot de noodzakelijke gegevens behoort om tot een

beoordeling van de aanvraag te komen. Hierbij moet, mede op basis van jurisprudentie, wel sprake zijn van evenredigheid wat betreft de omvang van de wijziging van het monument en de betekenis ervan voor het monumenten in relatie tot de omvang van het onderzoek en de daaraan verbonden kosten.

Voor een aantal typen onderzoek zijn landelijke richtlijnen vastgesteld, die worden gehanteerd:

- Richtlijnen bouwhistorisch onderzoek, opgesteld onder auspiciën van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Stichting Bouwhistorie Nederland, Atelier Rijksbouwmeester en Rijksgebouwendienst, april 2009;
- Een handreiking voor cultuurhistorisch onderzoek, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Amersfoort 2014; deze handreiking richt zich vooral op de verplichte afweging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen;
- Handreiking erfgoed en ruimte, digitale handleiding op de website van de RCE; deze handreiking richt zich vooral op de verplichte afweging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen
- Richtlijnen tuinhistorisch onderzoek: voor waardestellingen van groen erfgoed, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Amersfoort, 2012
- Archeologisch onderzoek, dat tot doel heeft om archeologische waarden in de ondergrond te onderzoeken, te verzamelen en te documenteren mag volgens de Erfgoedwet 2016 uitsluitend worden uitgevoerd door daartoe gecertificeerde instanties en naar maatstaven van de vigerende Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA).

q. Opgraving

Betreft reguliere handelingen die moeten worden uitgevoerd om ondergrondse archeologische resten die door planvorming worden bedreigd veilig te stellen. Overeenkomstig de omschrijving in de Erfgoedwet art. 1.1 en paragraaf 5.1.

r. Plan van aanpak

Conform de KNA dient elke archeologisch booronderzoek, waardestellend (sleuvenonderzoek), opgraving en archeologische begeleiding te worden uitgevoerd aan de hand van een plan van aanpak (PvA). Het betreft hier een gedetailleerd werkplan van de te volgen werkwijze bij de uitvoering van een archeologisch onderzoek. Het PvA dient door de archeologische uitvoerder te worden op gesteld conform de vigerende versie van de KNA en de eventueel aanvullende richtlijnen van het bevoegd gezag. Hierbij geldt dat de afspraken en procedures in overeenstemming moeten zijn met het Programma van Eisen (zie onder q (indien aanwezig) en het contract met de opdrachtgever. Het PvA bevat tenminste de probleemformulering van het onderzoek en een verwijzing naar uitkomsten (waardering/ verwachtingsmodel) bureauonderzoek en bij IVO-proefsleuven naar het PvE.

s. Programma van eisen

Een Programma van Eisen (PvE) is een document waar in het bijzonder de wetenschappelijke vraagstelling is omschreven en waarmee duidelijk wordt gemaakt welke vraagstelling beantwoord dient te worden met het beoogde archeologisch onderzoek. Het programma van Eisen is een door het college vastgesteld onderzoekskader, waarin kaders worden gesteld voor doel, uitvoering en rapportage van gravend archeologisch onderzoek, hetzij in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning, hetzij als onderdeel van de voorschriften bij de omgevingsvergunning.

t. Redengevende omschrijving

Een redengevende omschrijving is nodig om een onroerende zaak of terrein voor te kunnen dragen voor gemeentelijke bescherming. Naast een aantal gegevens ter identificatie van het object, zoals het adres en de kadastrale gegevens, wordt een omschrijving gegeven. Ook staat beschreven welke bijzondere cultuurhistorische kwaliteiten en waarden er zijn die de aanwijzing als gemeentelijk monument rechtvaardigen. Er wordt daarbij gemotiveerd waarom het object van algemeen belang is. In geval van afvoering als gemeentelijk monument dient op dezelfde wijze aan de hand van de criteria te worden getoetst waarom de zaak of terrein niet meer in aanmerking komt voor bescherming.
In de toelichting van artikel 3, Lid a staat welke algemene criteria worden gehanteerd. Een meer uitgebreide toelichting op de criteria wordt gegeven in de bijlagen 3 en 6 van de Kadernota Erfgoed 2013–2017, Voorschoten 2013.

u. Rijksmonument

Dit betreft een monument zoals bedoeld in art. 1.1. van de Erfgoedwet. Een monument is een onroerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed. Op basis van artikel 3.1.1 kan een monument of archeologische monument worden aangewezen als rijksmonument uit oogpunt van algemeen belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde.

v. Selectiebesluit

Een gemotiveerd besluit van de bevoegde overheid tot het al dan niet behouden van een bepaalde archeologische vindplaats. Het besluit leidt tot het al dan niet, of onder voorwaarden, vrijgeven van een terrein of het nemen van archeologische maatregelen;

w. Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 Omgevingswet

x. Beeldbepalende zaak of terrein

Bij een aanvraag om vergunning wordt uitsluitend getoetst aan onderstaand specifieke beoordelingskader:
1. De bouwmassa, naar hoofdafmetingen en onderlinge verhoudingen;
2. De dakvorm, nokrichting en dakhelling;
3. De gevelindeling door bijvoorbeeld vensters, deuren en erkers;

4. De dakoverstekken, goot en daklijsten;
5. De stoepen, plinten, pilasters, gevellijsten en ornamenten;
6. Het materiaalgebruik;
7. De bouwtypologie;
8. De uitstraling of beeldbepaling in de openbare ruimte;
9. Het interieur blijft buiten beschouwing bij de toetsing van wijzigingen

y. *Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht*
Bij een aanvraag om vergunning wordt uitsluitend getoetst aan onderstaand specifieke beoordelingskader:
1. De bouwmassa, naar hoofdafmetingen en onderlinge verhoudingen;
2. De dakvorm, nokrichting en dakhelling;
3. De gevelindeling door bijvoorbeeld vensters, deuren en erkers;
4. De dakoverstekken, goot en daklijsten;
5. De stoepen, plinten, pilasters, gevellijsten en ornamenten;
6. Het materiaalgebruik;
7. De bouwtypologie;
8. De uitstraling of beeldbepaling in de openbare ruimte;
9. Het interieur blijft buiten beschouwing bij de toetsing van wijzigingen

Artikel 2~~te dienen belang en de overige bij de aanwijzing betrokken belangen, waaronder~~
Het betreft hier niet zozeer de publiekrechtelijke, planologische ~~en/of economische belangen of het gebruik van het monument of archeologisch monument. Deze formulering is ontleend aan artikelen 3.1, eerste lid, en 3.16, tweede lid, van de Erfgoedwet~~bestemming, maar de gebruiksmogelijkheid die de eigenaar/gebruiker daaraan toekent; één en ander mede gelet op de constructie en ligging van het pand. Dit artikel is van belang als een motiveringsplicht bij de aanwijzing van monumenten en bij de besluitvorming op een vergunningaanvraag.

~~Burgemeester en wethouders hebben beleidsvrijheid bij de aanwijzing van een monument of archeologisch monument als gemeentelijk beschermd monument; er geldt bovendien niet zoiets als de voorheen gehanteerde vijftigjarengrens voor monumenten. Bij de afweging van belangen die daarbij een rol spelen moeten ook de belangen van het gebruik ten opzichte van de te beschermen monumentale waarde uitdrukkelijk en gemotiveerd naar voren komen. Bij de voorbereiding van een aanwijzing moeten deze belangen derhalve in concreto worden onderzocht. Artikel 2 van de verordening van vóór 2016 (vergelijkbaar met het oude artikel 2, eerste lid, van de Monumentenwet 1988) over het gebruik van het monument, keert echter niet terug in deze verordening. Voor de aanwijzing als gemeentelijk monument voegt de bepaling over het gebruik van het (archeologisch) monument geen belang toe dat niet al op grond van artikel 3:4, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) dient te worden meegewogen. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gaat het bij een besluit over de aanwijzing als beschermd monument om de afweging van het algemeen belang dat is gemoeid met de bescherming van het cultureel erfgoed tegen de belangen die de eigenaar heeft bij al dan niet aanwijzing. Het gebruik van het monument wordt beschouwd als een aspect van de belangen van de eigenaar en behoeft daarom niet afzonderlijk te worden benoemd.~~

Artikel 6. Voornemen tot aanwijzing

Eerste lid

Ieder monument is gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 van de Erfgoedwet per definitie een onroerende zaak (een bouwwerk of (groen)aanleg). Ieder archeologisch monument omvat ten minste één onroerende zaak (het terrein, dat vanwege en samen met de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen, gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 van de Erfgoedwet wordt aangemerkt als archeologisch monument). Voor alle zakelijke gerechtigden op de betreffende onroerende zaken is ontvangst van het voornemen van een aanwijzing door burgemeester en wethouders van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onderdeel 1, jo. artikel 1, onder b, onderdeel 5, van de Wkpb. Onder zakelijk gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers ten aanzien van de onroerende zaak.

Tweede lid

De aanwijzing van kerkelijke monumenten vereist voorafgaand overleg met de eigenaar. Het gaat dan per definitie om een monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging (artikel 1.1 van de Erfgoedwet). Dit lid stemt overeen met de vergelijkbare eis in artikel 3.1 van de Erfgoedwet en artikel 16.58 van de Ow en doet recht aan de bijzondere positie van het kerkelijk monument als plaats voor het gezamenlijk belijden van godsdienst of levensovertuiging. Dit geldt naast de algemene regel van artikel 4:8 van de Awb op grond waarvan belanghebbenden zoals eigenaren moeten worden gehoord.

Artikel 7. Voorbescherming

Het is wenselijk ook ten aanzien van gemeentelijk monumenten in voorbescherming te voorzien. Dat gebeurt met dit artikel. De voorbescherming start zodra burgemeester en wethouders het voornemen tot aanwijzing hebben bekendgemaakt aan de zakelijk gerechtigden. De voorbescherming voor gemeentelijk monumenten is gebaseerd op artikel 1 van de Wkpb en vergelijkbaar met de voorbescherming voor rijksmonumenten die voortvloeideuit artikel 5 van de Monumentenwet 1988 (dat, zoals dat luidde voor inwerkingtreding van Erfgoedwet, tot inwerkingtreding van de Ow blijft gelden voor rijksmonumenten). De voorbescherming van rijksmonumenten loopt onder de Ow via de definities 'voorbeschermd rijksmonument' en 'rijksmonumentenactiviteit' en de vergunningplicht in artikel 5.1, eerste lid, onder b, van de Ow. Een rijksmonumentenactiviteit is vergunningplichtig en betreft gelet op de definitie ook voorbeschermde rijksmonumenten. In de definitie van 'voorbeschermd rijksmonument' staat wat er onder wordt verstaan (hetzelfde als tot 1 juli 2022).

Artikel 8. Advies gemeentelijke adviescommissie

Artikel 15 van de Monumentenwet 1988 blijft van kracht tot de invoering van de Ow. Op grond van dat artikel dient ten minste in de onderhavige verordening te zijn geregeld de inschakeling van "een commissie op het gebied van de monumentenzorg die in elk geval tot taak heeft te adviseren over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht." Binnen de commissie zijn enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg. Hiertoe behoort ook de archeologische monumentenzorg.

De Monumentenwet 1988 laat de ruimte om voor de adviestaak voor monumenten de inschakeling te regelen van een commissie waaraan in de praktijk meer taken in de fysieke leefomgeving zijn toegedicht. In de praktijk wordt de monumentencommissie bijvoorbeeld wel gecombineerd met een commissie voor ruimtelijke kwaliteit. Artikel 8

maakt daarvan gebruik om mogelijk te maken dat vooruitlopend op de Ow gewerkt kan worden met een bredere gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit. Nu een voorwaarde van de Ow zal zijn dat geen leden van het gemeentebestuur deel uitmaken van deze commissie (onder de Monumentenwet 1988 geldt dat voor leden van burgemeester en wethouders), is deze voorwaarde daartoe overgenomen in deze verordening.

Onder de Ow zal op basis van artikel 17.9 een gemeentelijke adviescommissie ingesteld moeten worden die tot taak heeft te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, voor zover het andere dan archeologische monumenten betreft. Ook daarbinnen dienen enkele leden deskundig te zijn op het gebied van de monumentenzorg. Het gaat (onder de Ow) om een adviescommissie met een bredere taak voor de omgevingskwaliteit, waarin de erkenning ligt van het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Het gaat daarbij (onder de Ow) zowel om de menselijke beleving van de fysieke leefomgeving als om de intrinsieke waarden die de maatschappij toekent aan de identiteit van gebieden en aan dier- en plantensoorten. De Ow maakt uitdrukkelijk een bredere taakstelling van deze adviescommissie mogelijk. De gemeentelijke adviescommissie is geregeld in de [**citeertitel Verordening op de gemeentelijke adviescommissie**].

Artikel 9. Beslistermijn en inhoud aanwijzingsbesluit

Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid

Gemeenten kunnen afhankelijk van de gekozen beslistermijn er zelf voor kiezen of het artikel nog nadere toelichting behoeft. Als voor de termijn van 26 weken gekozen wordt kan bijvoorbeeld het volgende opgenomen worden: "Wat betreft de termijn is aangesloten bij de termijn die gehanteerd wordt in de Erfgoedwet (artikel 3.2, derde lid)."

Artikel 10. Bekendmaking aanwijzingsbesluit aan rechthebbenden en inschrijving

Eerste lid

Dit artikel geldt naast de algemene verplichting tot bekendmaking van besluiten op basis van de Awb. Ontvangst van de aanwijzing door burgemeester en wethouders is voor alle zakelijk gerechtigden van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onderdeel 1, jo. artikel 1, onder b, onderdeel 5, van de Wkpb. Op een aanwijzingsbesluit is deze wet ook van toepassing. Onder zakelijk gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers.

Tweede lid

De registratie van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister is een louter administratieve verrichting en niet een besluit. Overigens zal van de aanwijzing ook inschrijving in het gemeentelijke beperkingenregister en in het kadaster plaatsvinden op grond van artikel 1, onder c en e, van de Wkpb.

Artikel 11. Aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument

Dit artikel biedt burgemeester en wethouders de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen een monument of archeologisch monument als gemeentelijk monument aan te wijzen. In dat geval wordt de adviescommissie zoals bedoeld in artikel 8 pas ingeschakeld na de voorlopige aanwijzing. De bescherming van paragraaf 4 geldt echter vanaf het moment dat belanghebbenden schriftelijk in kennis zijn gesteld van de voorlopige aanwijzing. Een bezwaarschrift heeft dus geen opschortende werking en daarmee kan de voorlopige aanwijzing dus niet eenvoudig omzeild worden. Als de aanwijzing definitief

wordt door de opname in het erfgoedregister loopt deze bescherming door. Als er uiteindelijk geen opname in het erfgoedregister plaatsvindt vervalt de bescherming.

Artikel 12. Wijziging gemeentelijk erfgoedregister, vervallen aanwijzing monument

Dit artikel bepaalt dat op het schrappen uit het register van een aanwijzing als gemeentelijk monument dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is hierin bepaald dat de aanwijzing als gemeentelijk monument vervalt zodra een monument is opgenomen in het rijksmonumentenregister, in een provinciaal erfgoedregister of een provinciale omgevingsverordening.

Artikel 13. Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument

Dit artikel is voor gemeentelijke monumenten naar analogie met artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 geschreven, zoals dat is gewijzigd door artikel 10.18 van de Erfgoedwet, met inbegrip van de instandhoudingsplicht die daarbij is geïntroduceerd.
Het verbod op beschadigen en vernielen van rijksmonumenten en voorbeschermde rijksmonumenten wordt onder de Ow geregeld in artikel 13.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Artikel 14. Omgevingsvergunning gemeentelijk monument

Dit artikel is oorspronkelijk gebaseerd op artikel 2.2 van de Wabo en vanwege het overgangsrecht tot en met 2029 inhoudelijk zoveel mogelijk gelijk gebleven. Wel is een bepaling conform artikel 3.11 van het Bal onder andere handelend over rijksmonumentenactiviteiten bij begraafplaatsen en grafmonumenten toegevoegd.

Artikel 15.

(Vervallen)

Nadere toelichting

Artikel 15 vervalt vanwege de inwerkingtreding van de Ow en wordt vervangen door een beperkender regime. Na inwerkingtreding van de Ow zijn de intrekkingsgronden van een omgevingsvergunning uitputtend geregeld in onder andere de artikelen 5.39 en 5.40 van de Ow, artikel 8.97 e.v. van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en – i.v.m. overgangsrecht – ook artikel 10a.12 van het Bkl.

Artikel 16. Weigeringsgronden

In het eerste lid ligt op grond van de belangenafweging die moet worden gemaakt tevens besloten dat rekening wordt gehouden met het gebruik van het monument. In het tweede lid is voor wat betreft de vereiste overeenstemming met de eigenaar van een kerkelijk monument aangesloten bij artikel 3.2a van de Wabo. Dit geldt ook deels voor artikel 16.58 van de Ow, maar er is geen gebruik gemaakt van het eerste lid van dit artikel waarin wordt gesproken over “overleg” en niet over “overeenstemming” omdat dit de kerkelijke eigenaar minder rechten geeft.

Artikel 17.

(Vervallen)

Artikel 18. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- en dorpsgezicht

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de gemeenteraad om gemeentelijke stads- en dorpsgezichten aan te wijzen[, *die vervolgens krachtens het omgevingsplan moeten worden beschermd.* *Het is mogelijk dat het tijdelijke omgevingsplan, onderdelen van het bestemmingsplan of de beheersverordening, als beschermend worden aangemerkt.*Dit is vergelijkbaar met de tot inwerkingtreding van de Ow nog geldende artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988 voor rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten.. Daarna is het aanwijzen gemeentelijke van stads- of dorpsgezichten mogelijk via deze verordening (tot het eind van de overgangsfase) of het omgevingsplan. Voor de bescherming van rijksmonumenten binnen het gemeentelijke stads- of dorpsgezicht geldt dan de artikelen 5.1 en 5.22 van de Ow en van gemeentelijke monumenten artikel 13. Ook het Rijk zal de bescherming van nieuwe stads- en dorpsgezichten van landelijke betekenis dan op basis van de Ow regelen via een instructie aan de gemeenten, die zij moeten overnemen in hun omgevingsplan. Voor bestaande rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten geldt artikel 4.35 van de Invoeringswet Omgevingswet.]

Zevende lid

De voorgaande leden zijn niet van toepassing op een stads- of dorpsgezicht dat via instructies de functie aanduiding rijksbeschermd heeft op grond van artikel 2.34, vierde lid, van de Ow, of provinciaal beschermd heeft op grond van artikel 2.33, eerste lid, van de Ow.

Artikel 19. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

Dit artikel bepaalt o.a. dat bij wijziging (van niet-ondergeschikte aard) van een aanwijzing en bij intrekking van de status als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Voorts is hier bepaald dat een aanwijzing vervalt zodra het stads- of dorpsgezicht waarop de aanwijzing betrekking door de minister of een provincie wordt aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht. Bij een wijziging van ondergeschikte betekenis kan o.a. gedacht worden aan wijzigingen i.v.m. de verandering van bijvoorbeeld straatnamen of huisnummers.

Artikel 20. Verbodsbepaling en aanvraag omgevingsvergunning

Artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo gaf de gemeente de mogelijkheid om op basis van hun verordening het slopen in een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht aan een omgevingsvergunningplicht te onderwerpen. Daaraan is hier uitvoering gegeven. Artikel 5.1, aanhef en onder a, van de Ow geeft de gemeenten de mogelijkheid een dergelijke verplichting op te nemen als een omgevingsplanactiviteit in het omgevingsplan. Totdat het omgevingsplan is aangepast, kan het verbod in de Erfgoedverordening blijven staan, in aanvulling op het overgangsrecht ten aanzien van de 2.2 van de Wabo activiteiten. De Ow regelt in de artikelen 22.2, 22.8 en 2.1a van het Omgevingsbesluit het overgangsrecht.

Artikel 21. Strafbepaling

De strafbaarstelling geldt in aanvulling op de Ow en de Wet economische delicten (hierna: Wed). Het handelen zonder vergunning zoals vereist op grond van de artikelen 14 en 20, eerste lid, is strafbaar gesteld in de Wed (artikel 1a, onderdeel 2, na inwerkingtreding Ow). Voor inwerkingtreding van de Ow was dit ook strafbaar op grond van de Wed, onder verwijzing naar artikel 2.2 van de Wabo.

Art. 154, tweede lid, van de Gemeentewet bepaalt dat de maximale boete die de gemeenteraad op overtreding van verordeningen kan stellen een geldboete van de tweede categorie is.

Artikel 21 verwijst naar de artikelen 13 en 14, derde lid. Artikel 13 bevat de instandhoudingsverplichting van een gemeentelijk monument, zolang deze regel of verplichting nog niet in het omgevingsplan is opgenomen. Als wordt gehandeld in strijd met de instandhoudingsverplichting, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd. Artikel 14, derde lid, geeft burgemeester en wethouders de mogelijkheid om nadere regels te stellen in het belang van de monumentenzorg met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden aan een gemeentelijk monument. Als die nadere regels worden overtreden, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd.

Artikel 22. Toezichthouders

Toezichthouders zijn personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). Toezichthouders kunnen zowel individueel als categoraal worden aangewezen. In de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb worden bevoegdheden aan toezichthouders toegekend.

Op basis van artikel 5:15 Awb is een toezichthouder bevoegd elke plaats te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoner. 'Plaatsen' is daarbij een ruim begrip en omvat niet alleen erven en andere terreinen, maar ook gebouwen (niet-woningen). Uit artikel 5.13 van de Wabo volgt dat de ambtenaren die op grond van artikel 22, eerste lid, belast zijn met het toezicht op de naleving ter zake van het bepaalde bij of krachtens de Wabo, voor zover het betreft activiteiten als bedoeld in artikel 2.2, daarnaast ook bevoegd zijn, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner. Dit laatste wordt in artikel 18.7 van de Ow geregeld.

[Artikel 23

HOOFDSTUK 2 AANWIJZING GEMEENTELIJK MONUMENTEN

Artikel 3

Lid 1

De aanvraag voor de aan te wijzen onroerende zaak of het terrein dient minimaal de volgende gegevens te bevatten: adresgegevens, kadastrale gegevens, eigenaar gegevens. Deze gegevens worden ook opgenomen bij de registratie (zie artikel 7, lid 2). Daarnaast wordt een op schrift gestelde inhoudelijke onderbouwing in beeld en tekst verlangd, waarin aanvrager

uiteen zet op welke inhoudelijke gronden naar zijn mening de onroerende zaak of het terrein aangewezen zou moeten worden.
De grondslag voor aanwijzing van een zaak of terrein tot gemeentelijk monument is te vinden in opeenvolgende Erfgoedverordeningen (voorheen Monumentenverordening). Het collegebesluit tot aanwijzing dient gebaseerd te zijn op een waardestelling in de vorm van een redengevende omschrijving (zie artikel 1) en wel op basis van de cultuurhistorische en wetenschappelijke waarde, de architectuurhistorische en esthetische waarde, ensemble waarde, gaafheid, herkenbaarheid, zeldzaamheid. Een nadere uitwerking van de criteria voor aanwijzing staat in de bijlagen 3 en 6 van de Kadernota Erfgoed 2013–2017 (2013).
Voor houtopstanden gelden afzonderlijke criteria. Groene monumenten/elementen met cultuurhistorische waarden (houtopstanden) kunnen aangewezen worden vanwege hun beeldbepalende, cultuurhistorische en/of dendrologische waarde.

Het besluit tot aanwijzing is een discretionaire bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Na afweging van alle betrokken belangen kan tot aanwijzing worden besloten. De afweging van de belangen van de rechthebbende ten opzichte van de te beschermen monumentale waarden moet uitdrukkelijk gemotiveerd in het besluit naar voren komen (de redengeving). De aanwijzing geeft geen recht op schadevergoeding. De aanwijzing verandert immers niets aan het bestaande gebruik van het monument.
Onder art 1, lid m is reeds uitgelegd wat onder het begrip monument wordt verstaan. Het kan om gebouwen gaan, maar ook om objecten (grenspalen), groen erfgoed (bomen) en terreinen, waaronder parken en archeologische terreinen zijn ingrepen. Bij dit laatste wordt aangesloten bij de Erfgoedwet, die het mogelijk maakt archeologische terrein aan te wijzen als rijksmonument. Voor archeologische terreinen geldt een waardering (inclusief toelichting) op basis van de vigerende Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie. Deze waardering wordt geleverd door een daartoe gecertificeerd archeologisch bureau. Bij de waardestelling hoort een ruimtelijke vertaling van locatie, begrenzing (in ruimte en diepte) en aard van de te behouden vindplaatsen.

Lid 2
Het college van burgemeester en wethouders moet het advies inwinnen van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten. Voordat er een besluit wordt genomen over bovengrondse monumenten, worden op grond van de artikelen 4:8 en 4:9 van de Awb de aanvrager en andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.
De verordening bindt het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten niet aan bepaalde voorschriften over vorm en inhoud. De aangewezen plaats daarvoor is het reglement van orde voor de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten, die de taak en werkwijze van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten regelt. Er wordt niet bepaald dat de aanvrager en andere belanghebbenden worden gehoord voordat het college van burgemeester en wethouders over een aanwijzing een besluit neemt, omdat dit is geregeld in de artikelen 4:8 en 4:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarmee belanghebbenden binnen zes

weken na bekendmaking van een aanwijzingsbesluit een bezwaarschrift kunnen indienen. Bij spoedeisende gevallen is er geen tijd om het advies van de adviescommissie Omgevingskwaliteit af te wachten, omdat directe sloop dreigt. Het college kan dan zonder advies van de adviescommissie Omgevingskwaliteit wel besluiten om de aanwijzingsprocedure te starten, zodat voorbescherming op basis van art 4 in werking treed. Sloop is dan niet mogelijk zonder omgevingsvergunning. Gedurende de aanwijzingsprocedure zal de adviescommissie Omgevingskwaliteit op verzoek van het college alsnog advies uitbrengen over de aanwijzing.

Lid 3

Voor archeologische monumenten vraagt het college advies aan de adviseur archeologie van de gemeente.

Lid 4

Zie hier voor de toelichting art. 1 kerkelijk gemeentelijk monument.

Lid 5

Zowel bij ruimtelijke planvorming (verplichting op grond van het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.6 in samenhang met afdeling 4.1 IwOw als bij individuele plannen voor monumenten heeft cultuurhistorisch onderzoek vooraf, ter afweging van de belangen, het verkrijgen van inzicht in de consequenties van ingrepen, ter onderbouwing van gemaakte keuzen en vanwege de documentatiewaarde zijn waarde ruim bewezen. Voor onderzoek naar individuele panden bestaat er geen wettelijke bepaling die onderzoek vereist. Het behoort tot de beleidsvrijheid van de gemeente om een cultuurhistorisch onderzoek te verlangen. In geval van een aanvraag om omgevingsvergunning zal dit vaak een bouwhistorisch en/of archeologisch onderzoek betreffen.

Artikel 4

Dit artikel regelt de voorbescherming voor gemeentelijke monumenten. Dat betekent dat in de periode van kennisgeving van het voornemen van het college om aanwijzingsprocedure te starten tot het daadwerkelijke aanwijzingsbesluit onherroepelijk is (dit kan ook een afwijzing zijn), de artikelen 10 tot en met 13 van deze verordening van toepassing zijn. Dat betekent onder andere dat een monument tijdens de aanwijzingsprocedure tot gemeentelijk monument niet mag worden afgebroken, gewijzigd, verplaatst (etc.) zonder een omgevingsvergunning voor monumenten. Om ervoor te zorgen dat de duur van de voorbescherming in een redelijke verhouding staat te staan tot de mogelijke last die dit met zich mee brengt, wordt de voorbescherming slechts beperkt tot de duur van de daadwerkelijke aanwijzingsprocedure waarvoor de termijnen staan genoemd in artikel 5. Deze termijnen betreffen geen fatale termijnen maar zijn termijnen van orde. Bij te laat beslissen is de Wet dwangsom van toepassing.

Artikel 5

In dit artikel worden de termijnen genoemd waarbinnen de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten moet adviseren (lid 1) en het college van burgemeester en wethouders een beslissing moet nemen (lid 2). Het bepaalde in lid 2 heeft tot gevolg dat, wanneer de

Commissie niet tijdig adviseert, het college de volgende keuze kan maken: zonder advies een beslissing nemen, of besluiten om een (te laat uitgebracht advies als bedoeld in lid a) toch in hun overwegingen te betrekken.
Als het college niet tijdig beslist, is op grond van de Awb sprake van een fictieve weigering. Ingevolge artikel 6:2 staat voor de aanvrager dan de mogelijkheid van bezwaar of administratief beroep open, die ook tegen een reëel besluit open zou staan.
Het artikel bevat geen bepalingen over bekendmaking van het besluit, omdat de Awb dat afdoende regelt (afdeling 3:6).

Artikel 6

De mededeling van de aanwijzing tot gemeentelijk beschermd monument van het college van burgemeester en wethouders is voor de eigenaar en de anderszins zakelijk gerechtigden van essentieel belang. Het is dan ook zaak dat de mededeling door de geadresseerde wordt ontvangen. In de regel zal de mededeling bij aangetekend schrijven met bewijs van ontvangst uitgaan. In latere instantie kan de eigenaar of de anderszins zakelijk gerechtigde zich dan niet beroepen op het feit dat men niet is geïnformeerd over de aanwijzing.
Dit artikel regelt niet dat de aanwijzing wordt bekendgemaakt aan de eigenaar en de aanvrager, omdat de Awb zulks bepaalt (afdeling 3.6). Is artikel 4:8 toegepast (het horen van geadresseerde en van derde belanghebbenden) en is van de daar geboden mogelijkheid gebruik gemaakt, dan dienen de betrokkenen op grond van het bepaalde in artikel 3:43 Awb eveneens een mededeling te ontvangen.

Artikel 7

Door aanwijzing als gemeentelijk monument is de gehele zaak en/of het terrein, onder de werking van de verordening geplaatst. Bij gebouwen gaat het om zowel in- en uitwendig onderdelen die in de redengevende omschrijving worden genoemd, inclusief al zijn bestanddelen uit hoofde van het Burgerlijk Wetboek, dat wil zeggen interieuronderdelen die fysiek verbonden zijn met de onroerende zaak en die losse onderdelen die volgens verkeersopvatting bij de onroerende zaak behoren.
Andere zaken die zich op het kadastrale perceel van het gemeentelijk monument bevinden, zoals bijgebouwen, tuinaanleg- en inrichting en bomen moeten expliciet in de redengevende omschrijving worden benoemd, willen zij onder de werking van de verordening vallen. Voor de duidelijkheid kan, bijvoorbeeld in verband met de kadastrale vernummering, een plattegrond aan de omschrijving worden aangehecht.
Voor elke niet-vergunningsvrije wijziging van het gemeentelijk monument is een vergunning nodig. Zie hiervoor de toelichting op artikel 10.

In geval sprake is van een aanwijzing als gemeentelijk archeologisch monument, dan neemt het college op basis van een waardestellend archeologisch onderzoek een selectiebesluit tot behoud van een archeologische vindplaats in situ. Daarmee wordt bedoeld dat de vindplaats, begrensd in ruimte en diepte, planologisch en fysiek beschermd wordt. Hiervoor moeten maatregelen genomen worden om de fysieke kwaliteit (gaafheid en conservering) van

archeologische vindplaatsen in situ op de lange termijn in stand te houden. Het streven is het (verdere) verval van archeologische waarden tegen te gaan en aangerichte schade, zo mogelijk, te herstellen. Hiertoe dient per vindplaats een beheers- en inrichtingsplan te worden opgesteld. Onder beheermaatregelen worden verstaan alle regelmatig te treffen maatregelen, welke noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat archeologische monumenten die in een goede staat verkeren dat ook blijven. Beheer bestaat uit schouwen, uitvoeren van onderhoud en eventueel monitoren. Het gaat hier om het treffen van maatregelen op de lange termijn. Inrichtingsmaatregelen hebben tot doel de meest gunstige randvoorwaarden te creëren voor duurzaam behoud. De inrichtingsmaatregelen mogen geen schade aanrichten aan het monument. Alle eenmalige maatregelen betreffen beschermingsmaatregelen welke noodzakelijk zijn om (verdere) aantasting van het archeologisch monument te voorkomen (consolidatie). Daarnaast zijn maatregelen mogelijk om het archeologische monument beter zichtbaar/herkenbaar en toegankelijk te maken (visualiseren en toeristisch recreatief ontsluiten); beschadigingen van het archeologische monument te herstellen (restauratie).

Vanwege de kenbaarheid van de aanwijzing tot monumentaal object is van toepassing artikel 1, onder a, lid 1 juncto artikel 1, onder b, Lid 6 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken. De voorschriften uit deze wet zijn van toepassing op een aanwijzingsbesluit als bedoeld in artikel 6 van deze verordening.

Artikel 8

Door dit artikel is het mogelijk om de aanwijzing van gemeentelijke monumenten te wijzigen of in te trekken (lid 1), bijvoorbeeld als gevolg van nieuwe inzichten of omdat ze zijn gesloopt of anderszins volledig verloren zijn gegaan. Hiervoor geldt dezelfde voorbereidingsprocedure (advies van de Commissie Omgevingskwaliteit Voorschoten of eventueel archeologische begeleidingscommissie of eigenaar van een kerkelijk monument) als voor de aanwijzing tenzij de wijziging van ondergeschikte betekenis is (lid 2), waarmee bedoeld wordt dat de wijziging niet de monumentale waarde van het monument verandert. Wijzigingen in de aanwijzing worden doorgevoerd in het gemeentelijk erfgoedregister (lid 3). Besluiten voor wijzigen of intrekking moeten nader gemotiveerd worden. Het 4e lid regelt dat monumenten die na aanwijzing als gemeentelijk monument worden geregistreerd als rijksmonument, vanaf dat tijdstip geacht worden niet meer te zijn aangewezen als gemeentelijk monument.
Een van de uitgangspunten in het Voorschotense erfgoedbeleid is dat objecten niet ongezien verloren gaan. Daarom kan voor een aanvraag tot intrekking van de aanwijzing documentatie worden geëist. Enerzijds voor een goede afweging van de aanvraag, anderzijds wordt daarmee het object voorafgaand aan een eventuele wijziging of sloop goed gedocumenteerd.

HOOFDSTUK 3 INSTANDHOUDING GEMEENTELIJKE MONUMENTALE ZAKEN EN TERREINEN

Artikel 9 Lid 1

De op de instandhouding van het monument gerichte verbodsbepaling vertoont gelijkenis met artikel 5.1 respectievelijk 5.3 en 5.4 juncto 4.4, tweede lid Omgevingswet.

Lid 2

In artikel 9, lid 2 wordt de mogelijkheid geschapen voor het college om nadere regels te stellen die in de plaats kunnen worden gesteld van het verbod uit het eerste lid en de vergunningplicht uit het tweede lid. Deze bepaling valt buiten de Wabo. Het college is hiervoor het bevoegde gezag en kan hiervoor nadere toetsingscriteria uitwerken. In algemene zin dient de bouwkundige en monumentale kwaliteit (behoudtechnische optiek) voorop te staan. Voor Voorschoten zijn in ieder geval van toepassing de in bijlage 6 van de Kadernota 2013–2017 (https://www.voorschoten.nl/beleid-cultureel-erfgoed), genoemde Uitgangspunten voor het omgaan met monumenten. Het bevoegd gezag kan aan de vergunning voorschriften verbinden betreffende nader uit te voeren (destructief) onderzoek, vereiste technische deskundigheid, de uitvoering en materiaaltoepassingen. Bij het stellen van eisen betreffen het doen van onderzoek moet er sprake zijn van evenredigheid tot de uit te voeren werkzaamheden.

De nadere voorwaarden in de vergunning kunnen ook van toepassing zijn bij monumenten waarvan uit de redengevende omschrijving blijkt dat bepaalde onderdelen voor de bescherming van geen of ondergeschikt belang zijn. Het college kan voor die onderdelen ontheffing van vergunning voor de activiteit monumenten verlenen, mits blijkt dat de bouwkundige en monumentale kwaliteit geborgd is. Ook wordt deregulering bereikt door het invoeren van artikel 9 lid 5, waarbij door middel van het vergunningsvrij toestaan van regulier (klein) onderhoud en het wegnemen van niet-monumentale interieurelementen, de regelgeving voor rijks- en gemeentelijke monumenten gelijk wordt getrokken. Met gewoon onderhoud 'Werkzaamheden bedoeld die erop gericht zijn om te behouden wat er is', zoals het herstel van een beperkt deel van het voegwerk of het schilderen in dezelfde kleur, inpandige wijzigingen van onderdelen zonder monumentale waarde: in veel gevallen gaat het hierbij om recente toevoegingen (dat zijn bijvoorbeeld onderdelen die ten tijde van de aanwijzing als beschermd monument nog niet bestonden). Voor al deze vergunningvrije activiteiten geldt dat ze zonder hak- en breekwerk in het casco worden uitgevoerd.
Bij twijfel is de gemeente de eigenaar van dienst om te bespreken of er sprake is van vergunningvrije werkzaamheden. Wie namelijk zonder vergunning werkzaamheden verricht die feitelijk vergunningplichtig zijn, is aansprakelijk voor eventuele schade aan het monument, aangezien artikel 9 lid 1 en 2 te allen tijde van toepassing blijven.

Voor archeologie geldt dat de kwaliteit van de uitvoering en de deskundigheid van de actoren die het archeologisch onderzoek uitvoeren geregeld is in het kader van de certificering van bedrijven en de registratie van de actoren (overeenkomstig Erfgoedwet 2016, artikel 5.4). De vigerende Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) is altijd van toepassing.

In het algemeen kan worden gezegd dat de gemeente in alle gevallen het eerste aanspreekpunt is voor de aanvrager, met wie (voor)overleg wordt gevoerd voordat plannen worden uitgewerkt. Uitgangspunt is dat rekening wordt gehouden met het gebruik, maar zodanig dat het monument niet of zo min mogelijk wordt aangetast. Ook kan duidelijkheid worden gegeven over al dan niet vergunningsvrije werkzaamheden aan, op, naast en bij het monument.

Artikel 10

De termijnen in deze erfgoedverordening is overgenomen van de Erfgoedverordening 2016. De termijn waarbinnen op de aanvraag moet worden beslist, is acht weken, met de mogelijkheid om tot ten hoogste zes weken te verdagen. Mocht de beschikking niet tijdig zijn gegeven, dan is de vergunning van rechtswege verleend. Vergunningaanvragen voor gemeentelijke monumenten kunnen worden verdaagd vanwege de meervoudige aanvraag (bouw en monumenten). De reden tot verdaging dient altijd te worden onderbouwd. Indien er meerdere activiteiten voor het project moeten worden uitgevoerd en voor één van de andere activiteiten de uitgebreide procedure op grond van de Wabo gevolg moet worden, dan wordt voor het hele project de uitgebreide procedure gevolgd.

Het bevoegd gezag kan bij verordening op grond van artikel 2.26, derde lid, Wabo 'andere instanties' aanwijzen die in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed. Gegeven een beslistermijn van 8 weken heeft de Commissie een redelijke adviestermijn (4 weken) alsmede het bevoegd gezag (4 weken) om het advies van de Commissie te verwerken en een besluit voor te bereiden.

In artikel 3.9. lid 3 van de Wabo is een positieve fatale beslistermijn opgenomen. Deze positieve fatale beslistermijn houdt in dat de overschrijding van de beslistermijn leidt tot een omgevingsvergunning van rechtswege. De omgevingsvergunning wordt conform de aanvraag verleend. Men spreekt ook wel van de fictieve vergunningverlening. De bepalingen uit paragraaf 4.1.3.3 van de Awb zijn van toepassing verklaard, met uitzondering van artikel 4:20b, derde lid en 4:20f. De van rechtswege verleende vergunning treedt in werking met ingang van de dag na de bekendmaking en wordt opgeschort totdat de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken of indien bezwaar is gemaakt, op dit bezwaar is beslist.

Artikel 11

In het kader van dit artikel moet worden afgewogen in hoeverre het belang van monumenten in het geding is. Het algemene toetsingscriterium is dat het behoud van het monument, en van alle bijbehorende onderdelen van dat monument, altijd de voorkeur heeft boven vernieuwing. Bij vernieuwing gaat er onherroepelijk historisch materiaal verloren. Wordt er toch iets gewijzigd, dan is het bestaande monument – de optelsom van ontwerp, hoofdvorm, materiaal, uitvoering en details – het uitgangspunt. Dat is immers het geheel dat om weloverwogen

redenen in het erfgoedregister is opgenomen. Bij wijzigingen draait het telkens om het vinden van een goede balans tussen de wensen van de gebruiker en de mogelijkheden die het monument in de relatie tot de instandhouding van de monumentale waarden biedt. Daarom dient elke ingreep te worden gemotiveerd met een zorgvuldige afweging.

Eén van de pijlers in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (2009) is dat monumenten nooit op zichzelf staan, maar onlosmakelijk verbonden zijn met hun omgeving. De ruimtelijke en maatschappelijke context zegt vaak iets over de functie en het type monument. Het monument zelf kan als een groter geheel worden bezien, maar ook worden 'ontleed' in aparte onderdelen: de gevels, de kap, de draagconstructie, de indeling van de plattegrond, interieurafwerking etc., die vaak een functionele relatie en betekenis met elkaar hebben. In het Besluit Kwaliteit Leefomgeving wordt in art 5.130 gesteld dat moet worden voorkomen dat de omgeving van het monument wordt aangetast.

De gemeente Voorschoten beschouwt monumenten op drie verschillende schaalniveaus. Het eerste schaalniveau is de inpassing van het monument in zijn landschappelijke of stedenbouwkundige omgeving. Type monument, verschijningsvorm, en bouwstijl bepalen het tweede schaalniveau. Het derde schaalniveau tenslotte heeft betrekking op de toepassing van materialen en kleuren, de uitwerking in details en authenticiteit. Deze schaalniveaus spelen bij de wijziging aan het monument en de beoordeling daarvan door het bevoegd gezag een essentiële rol en zijn voor de gemeente Voorschoten het kader waarbinnen vergunningaanvragen worden beoordeeld en zijn tevens kaderstellend voor wat de gemeente beschouwd als 'het belang van de monumentenzorg' waarover dit artikel spreekt. Zie hiertoe de bij artikel 9 genoemde bijlage 6 van de Kadernota 2013–2017, Uitgangspunten voor het omgaan met monumenten.

HOOFDSTUK 4 Aanwijzing gemeentelijk beschermd dorpsgezicht of beeldbepalend object

Het doel van het aanwijzen van een dorpsgezicht of beeldbepalende zaak is het behouden van de Voorschotense karakteristiek. Voor dorpsgezichten geldt dat het met name gaat over de beeldkwaliteit van zowel de bebouwing als de inrichting van de openbare ruimte en de samenhang daarvan. Dit betreft dus de landschappelijke en stedenbouwkundige structuur en de architectonische waarden. Beeldbepalende objecten zijn solitair en van cultuurhistorische waarde. Hierbij het is gehele exterieur beschermd behoudens de in artikel 17 lid 2 genoemde uitsluitingsgronden.

HOOFDSTUK 5 INSTANDHOUDING ARCHEOLOGISCHE TERREINEN

Artikel 18

Dit artikel is overgenomen uit de erfgoedverordening 2016. Op grond van dit artikel kan het college nadere regels stellen wat betreft de eisen aan de uitvoering van de bodemverstorende werkzaamheden in een archeologisch monument of verwachtingsgebied. Deze dienen verankerd te worden in het PvE/PvA.

Artikel 19

Het goedkeuren en vaststellen van een Plan van Aanpak (voor booronderzoek) en een Programma van Eisen (voor gravend onderzoek) is een bevoegdheid van het college en wordt gemandateerd aan de adviseur archeologie van de gemeente.

HOOFDSTUK 6 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 20

Deze strafbepaling is alleen van toepassing op de nadere voorschriften die het college kan stellen op grond van artikel 9, lid 2 en artikel 15 tot en met 17. De strafbaarstelling van de omgevingsvergunning voor gemeentelijke monumenten is geregeld in de Wet economische delicten (Wed). Het handelen zonder vereiste omgevingsvergunning of in strijd met de voorschriften daarvan wordt aangemerkt als economisch delict.

Voor de strafbaarstelling van de nadere regels geldt dat artikel 154, lid 1, van de Gemeentewet aan de raad een keuzemogelijkheid laat om op overtreding van verordeningen straf te stellen, maar geen andere of zwaardere dan hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. In artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht zijn de geldboetecategorieën opgenomen. Het is de gemeente niet toegestaan om een hogere geldboete op te nemen dan in genoemde categorieën.

Op gemeentelijk niveau is, gelet op de ernst van dit vergrijp en de wens om enige preventieve werking te bereiken, de keuze voor de geldboete van de tweede categorie of een hechtenis van drie maanden voor het overtreden van de nadere regels voor de hand liggend.

Art 21

De artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering wijzen de ambtenaren aan die met de opsporing van strafbare feiten zijn belast. Artikel 141 noemt de ambtenaren met een algemene opsporingsbevoegdheid, zoals politieagenten. Uit de bewoordingen van artikel 142 blijkt dat de gemeentelijke wetgever bevoegd is om in zijn verordeningen buitengewone opsporingsambtenaren aan te wijzen. Aangezien de gemeente geen opsporingsambtenaar kent, kan het bevoegd gezag medewerkers van de gemeente Voorschoten aanwijzen als toezichthouder.

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 22

Dit artikel regelt de intrekking van de vorige verordening, zodat niet twee verordeningen van kracht zijn die hetzelfde onderwerp regelen. Het uitdrukkelijk intrekken van een oude regeling mag niet achterwege worden gelaten met een beroep op het beginsel dat een vroegere regeling ter zijde wordt gesteld door een latere regeling.

Artikel 23

Vanwege de rechtszekerheid en de eerbiediging van bestaande rechten is in deze verordening een overgangsbepaling opgenomen. De bestaande rechten betreffen in dit geval de aanwijzing tot monument en de vergunningverlening.

In het eerste lid worden de, op grond van de oude verordening, op de gemeentelijke monumentenlijst voorkomende monumenten geacht te zijn aangewezen en geregistreerd overeenkomstig deze nieuwe verordening in het erfgoedregister. In het tweede lid is geregeld dat aanvragen om een omgevingsvergunning voor gemeentelijke monumenten, die zijn ingediend vóór het van kracht worden van deze verordening, worden afgehandeld op grond van de oude verordening. Voor een bepaalde overgangsperiode zullen er dus twee procedures gelden.

Artikel 24

Uit artikel 142 van de Gemeentewet volgt dat een verordening in werking treedt de dag na bekendmaking.

Artikel ~~. *Vangnet archeologie*~~

~~*Op grond van artikel 38a Monumentenwet jo. artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening diende in het bestemmingsplan in de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving opgenomen te worden van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Met de invoering van deze verplichting was de bescherming archeologische waarden in beginsel ruimtelijk geborgd. Alle bestemmingsplannen die na 2007 zijn geactualiseerd, moeten in principe voldoen aan deze eis. Er waren echter nog bestemmingsplannen van kracht van vóór de invoering van deze eisen. Om, mede gelet op de verplichtingen van het Verdrag van Valletta, ook voor de gronden waar deze 'oude' bestemmingsplannen nog gelden de bescherming van archeologische waarden te verzekeren, is dit artikel opgenomen. De strekking van dit artikel is te waarborgen dat mogelijk in deze gronden aanwezige archeologische waarden niet worden verstoord, tenzij daaraan aandacht is besteed die gelijkwaardig is aan waartoe artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgevingverplicht, door middel van de verwachtingskaarten, een omgevingsvergunning of eigen onderzoek dat aan die eisen kan voldoen.*~~

~~*Artikel 22.4 van de Ow bevat een overgangsbepaling. Voorts bepaalt artikel 22.8, onder a, van de Ow dat gemeenten slechts beschermingsmaatregelen in hun omgevingsplan mogen opnemen inzake bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten.*~~

~~*Bij eventuele nadere regels van burgemeester en wethouders over het verrichten van archeologisch onderzoek zoals genoemd in het tweede lid van dit artikel kan bijvoorbeeld gedacht worden aan regels m.b.t. een programma van eisen of een plan van aanpak. Het tweede lid wordt, gelet op het vervallen van artikel 38 van de Monumentenwet 1988 en het inwerking treden van de Ow, rechtstreeks onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan.*~~]

25

Dit artikel noemt de naam van de verordening, zijnde 'Erfgoedverordening Voorschoten 2016'.